

nt

naš tednik

LETO XLIII. Številka 40 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 4. oktobra 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

TA TEDEN

V NAŠEM TEDNIKU

Strani 2 in 3
SJK uspešna; volilni prisledniki
tudi v Pliberku in na Bistrici

Stran 4
Ali ima „industrijski park
Velikovec“ prihodnost?

Stran 5
Kje dobiti dvojezične otroške
vrtnarice?

Stran 15
SAK: 1300 gledalcev in naprej
1. mesto

Kričanska kulturna zveza v Celovcu
Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici
Slovenska prosveta v Trstu

5. PRIMORSKI DNEVI
NA KOROŠKEM

BENEFICNI KONCERT za vojne žrtve v Sloveniji

„GALLUSOVO ZVOČNO BOGASTVO“
moteti za enega, dva, tri ali več zborov iz žbarko-špurskega regiona

NEDELJA, 13. OKTOBRA, ob 14.30
MESTNA CERKEV ŠT. ILJ V CELOVCU
STADTPFARRKIRCHE ST. EGYD

POKROVITELJI:
Kriški škof dr. Egon Kapellari
Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar
Tržaški škof dr. Lorenzo Belloni

IZVAJALCI:
Združeni mladinski, dekliški, moški in mešani zbori Primorske

SOPRIFEDITELJI:
ORP – slovenski oddelek, Nedelja, Kärntner Kirchenzeitung
in oddelek za cerkveno glasbo pri kriški škofiji

Po 8. oktobru bo Slovenija končno neodvisna

V torek, 8. oktobra, se izteče trimesečni moratorij, s katerim se je Slovenija obvezala, da bo v tem času opustila vse nadaljnje korake k samostojnosti. V torek ta moratorij torej poteče in Slovenija bo po sklepu Skupščine šla po poti osamosvojitve naprej.

Medtem je tudi francoski predsednik Francois Mitterand v pogovoru s slovenskim predsedni-

kom predsedstva Milanom Kučanom in zunanjim ministrom Dimitrijem Ruplom poudaril, da pra-

vica Slovenije do samostojne poti in svoje državnosti nikakor ni sporna.

Francoska diplomacija priznava, da je pravica narodov do samoodločbe pomembnejša od drugih helsinških načel in tako nima nič proti osamosvojitvi Slovenije.

Na Hrvaškem je v zadnjih dneh položaj eskaliral. Mesto Dubrovnik je deloma že porušeno, srbska armada pa neobzirno koraka naprej.

Več na straneh 2 in 3.

5. primorski dnevi na Koroškem

Od 6. do 13. oktobra so v okviru 5. primorskih dnevov na Koroškem prireditelji pripravili pester kulturni spored, čigar pričetek predstavlja komedija v treh delih „Gospod Evstahij z Goriške“; odigrali jo bodo v nedeljo, 6. oktobra, ob 19.30, v farni dvorani v Št. Jakobu. Višek Primorskih dni pa predstavlja zaključni dobrodelni koncert „Gallusovo zvočno bogastvo“, ki bo 13. oktobra, ob 14.30, v mestni cerkvi Št. Ilja v Celovcu (točen spored vseh prireditev glej na str. 12.)

Premiera „Epilepsije rahločnosti“

Včeraj zvečer je uprizoril plesni teater IKARUS „Epilepsijo rahločnosti“, ki temelji na literarni predlogi Lipuševega romana „Zmote dijaka Tjaža“.

Preoblikovano plesano zgodbo dijaka Tjaža, ki ima zaradi vsebine in izpovedi tudi danes posebno vrednost, bodo uprizorili še 5., 10., 11., 12. in 14. oktobra 1991, ob 20.00, v Mladinskem domu v Celovcu.

PISMO IZ SLOVENIJE

Dubrovnik ječi
pod granatami

Barbarstvo jugoslovanske soldateske je te dni doseglo svoj najbolj nizkoten izbruh. Črnogorski rezervisti, skupaj z armado in četniki so začeli z vsemi vrstami orožja točiti po starem delu Dubrovnika, biseru svetovne kulture. Morda se bo sedaj zganila Amerika, katere večina državljanzov za Hrvaško niti vedela ni, vsi pa so poznali Dubrovnik. Morda? Značilnost sedanje vojne v osrčju Evrope je, da jo je s klasičnimi obrazci nemogoče opredeliti, saj ne gre za pravo vojno. Ta bi morala imeti nek sistem, točno opredeljen cilj, nek smisel. Vsega tega na balkanskih bojiščih ni. Jugo-vojska skupaj s četniki in srbskimi teroristi v veliki meri pobija zgolj civilno prebivalstvo, uničuje pretežno cerkve in kulturne spomenike in ruši prav vse, kar bi utegnilo biti tudi njej koristno. Gre preprosto za srednjeveški pohod barbarskega naroda proti drugemu, kulturnemu, z onim samim namenom — iztrebiti hrvaški narod. Tega novejša evropska in svetovna zgodovina preprosto ne pozna. So pa v sedanji vojni prisotni tudi elementi verskega spopada med katoličani in pravoslavni. Ob tem spoznanju je tudi miraljubnemu papežu Janezu Pavlu II. prekipelo. Ko si je ogledoval video-posnetke z vsemi neslutnimi grozotami in zagrešenimi zločini nad nedolžnim civilnim prebivalstvom in po ostru klobutu, ki jo je moral priznati proslulemu prostozidarju Gianniju de Michelisu, se je odločil, da se z vsemi svojimi diplomatskimi in človeškimi silami zavzema za priznanje Slovenije in Hrvaške.

Medtem se hrvaški borci pogumno upirajo v slavovskem Stalingradu — Vukovarju, ki ga hoče jugosoldateska na vsak način obkoliti. Tja so prvega oktobra poslali nekaj deset tisoč vojakov, čez osemdeset kilometrov dolga oklepna kolona se vali iz Beograda na bojišče; armada je odkrito povedala, da bo uničevala predvsem civilno prebivalstvo. Morda bo ta okrutnost bolj jasna, če potrdijo nepreverjenim novicam, da je bil v Beogradu v terek izvršen vojaški udar, ob katerem naj bi aretirali zveznega ministra za obrambo Veljka Kadrijevića, na čelo barbarkih hord pa naj bi se povzpeli znani srbo-jastreb Blagoje Adžić, ki trdi, da je najboljši Hrvat le mrtev Hrvat!!!

Zamik v desno

Ena glavnih tem v slovenskem političnem življenju, poleg izteka brionskega moratorija, je zanesljivo razcep v vodstvu Slovenske demokratične zveze, stranke z največ ministri in z največjim številom zbrane intelektualne elite. Glede na svojo težo, je bila Slovenska demokratična zveza v vsakem pogledu državotvorna stranka par excellence. A so jo že dokaj kmalu začele razjedati frakcijske razprtije. Na bližnjem kongresu se bo stranka preimenovala v Narodno demokratsko stranko. Predlogi za spremembo statuta in programa kažejo, katera strankina frakcija pridobiva na moči. Zanimiva je predlagana sprememba, ki govori, da ni več razlogov za izredno široko zasnovano SDZ, kajti parlamentarna demokracija je že vzpostavljena. To pomeni, da želijo predlagatelji sprememb ukiniti različnost znotraj stranke, stranko poenotiti in disciplinirati, politične oponente pa utišati ali spoditi. Za „levičarje“ kot so Dimitrij Rupel, Spomenka Hribar, Tone Peršak, se stranka zapira. In res, Janez Janša in Igor Bavčar, kar je najbolj prenetljivo, sta ostro zavila v desno in podprla predlog konservativnih predlagateljev. Vse kaže, da bo za novega vodjo stranke kandidiral Janez Janša, s čimer bodo vsaj za silo v okviru stranke obdržali ravnotežje med „desnimi“ in „levimi“. Po drugi strani pa je zanimivo, da se omenjena polarizacija med levico in desnico na slovenskem političnem zemljevidu vzpostavlja nasplo. To pomeni, da Slovenci nikdar nismo bili naklonjeni sredinskim usmeritvam in da nam je bolj pri srcu liberalno na eni in konservativno na drugi strani. Nič ne de. Že Cankar je rekel, da si bo narod pisal sodbo sam . . .

Veliki dogodek preteklega leta je bilo vsekakor odkritje spomenika velikemu Slovincu, škofu Antonu Martinu Slomšku, sredi Maribora. Na trgu pred stolnico, ki nosi njegovo ime, je v nedeljo predsednik Slovenije Milan Kučan odkril njegov kip.

Tako smo Slovenci vsaj simbolično poravnali svoj stoletni dolg. V kratko osvežitve spomina: Anton Martin Slomšek je leta 1859 prenesel lavantinski škofijski sedež iz Št. Andraža na Koroškem v Maribor. To je imelo izreden nacionalni pomen, saj je Maribor s svojim zaledjem ostal tako slovenski. Anton Martin Slomšek je na ta način zarisal našo sedanjo severno mejo, ki jo je pred 70 leti potrdil in ubranil general Maister.

SJK uspešna: prisledki tudi v Pliberku in na Bistrici

Ker sta bili lani razdruženi občini Pliberk in Bistrica nad Pliberkom, bi Skupnost južnokoroških kmetov na letošnjih kmečkoborskih volitvah 1. decembra ne imela svojih volilnih prislednikov v teh občinah. Tega mnenja je bila volilna komisija pri Deželni vladi — Ustavni urad je zdaj odločil drugače.

Skupnost južnokoroških kmetov odločitve volilne komisije ni sprejela in je protestirala pri Ustavnem uradu Deželne vlade. Z uspehom! Ustavni urad je odločil, da se tudi v razdruženih občinah prisledniki določijo po številu glasov zadnjih kmečkoborskih volitev. In pri teh je imela Skupnost južnokoroških kmetov v teh dveh občinah celo relativno večino. Zbornični svetnik dipl. inž. Štefan Domej je z zadovoljstvom vzel na znanje

obema republikama bo postala takšna, kot so meje med vsemi normalnimi evropskimi državami, kjer pa ne bo nikakršnih ovir pri pretoku blaga in ljudi. Obe republiki po izteku moratorija ne bosta več priznavali legitimnosti zveznih oblasti ali kakršnekoli legitimnosti nekdanje Jugoslavije.

Slovenija bo po 8. oktobru ssem neodvisna

Naši bralci se verjetno dobro spominjajo tistega usodnega dne, 27. junija, ko so vse svetovne agencije objavile novico o vojaški intervenciji v Sloveniji. Bil je to dan po tem, ko je Slovenski parlament svečano sprejel Deklaracijo o neodvisnosti in samostojnosti Republike. Ni se še poleglo slavje pozno v noči na osrednjem ljubljanskem trgu, že so zahrumeli tanki iz kasarn.

Začelo se je deset najbolj strašnih dni. Jugo armada je sprevidela, da v Deželi na sončni strani Alp ne more zmagati, zato se je zatekla k stari zvijači — premirju. Še več, Slovenci smo bili prisiljeni ob asistenci Evrope, skupaj s Hrvati, podpisati t. i. prosluli Brionski moratorij, s katerim smo se za tri mesece zavezali, da zamrznemo našo samostojnost. Šele danes vidimo, kakšen nesmisel je bil to in kako prav so imeli nekateri redki poslanci v parlamentu, ki so moratoriju oporekali. A modrost je prevladala pred koristjo in Slovenci smo pridno disciplinirano ubogali Evropo in se obnašali po evropsko. Nihče nam torej ne more ničesar očitati. Toda po 8. oktobru, ko rok moratorija poteče, ga ni, ki bi nas prisilil v podpis podobne bedaste listine. Skratka, čez dober teden se bo Slovenija znašla povsem sama iz oči v oči z Evropo in svetom. Začeli bomo tam, kjer smo 26. junija prekinili.

Tako je Predsedstvo Republike konec septembra sklenilo, da pregleda trenutno stanje in pretrse položaj, ki bo nastal po 7. oktobru. Predsednik Kučan je že na prvi seji mirovne konference v Haagu Evropi povedal, da je Slovenija po izteku moratorija trdno odločena uveljavljati svojo popolno neodvisnost. Na seji predsedstva je pribil, da bo po izteku moratorijskega datuma Slovenija v Haagu nastopala kot povsem neodvisna in samostoj-

na evropska država. Slovenija je pripravljena izpeljati vse mednarodne obveznosti, spoštovati človekove pravice in svoboščine in še posebej pravice narodnih manjšin.

Dan pozneje sta se na Otočcu sestali vladni delegaciji Hrvaške in Sloveniji ter govorili o odnosih med sosedoma, vezanih na datum, ko poteče moratorij. Obe strani sta bili mnenja, da ne pristajata na nikakršno podaljševanje moratorija, ampak da gresta lepo mirno in brez prevetkih nastopaštev z normalnimi koraki v samostojnost. Meja med

Dipl. inž. Štefan Domej je lahko zadovoljen: 1. decembra bo SJK le imela svoje prislednike v Pliberku in na Bistrici.

odločitev Ustavnega urada. „Vsaka druga odločitev bi bila proti vsaki logiki,“ je izjavil Domej.

Medtem Skupnost južnokoroških kmetov pripravlja svoj volilni boj. Po vsem dvojezičnem ozemlju imajo slovenski kmetje volilna zborovanja, na katerih prvi trije kandidati, Janko Zwitter, dipl. inž. Štefan Domej in Kati Kert, seznanjajo kmete z delovanjem in cilji Skupnosti južnokoroških kmetov. Pri tem se je

izkazalo, da kmete precej skrbi pristop Avstrije k Evropski gospodarski skupnosti.

Kmetice in kmetje se bodo zato oktobra odpeljali tudi na skupni „izobraževalni“ izlet na Južno Tirolsko, kjer jim bodo domači kmetje lahko povedali, kaj se za kmeta v Evropski gospodarski skupnosti dejansko spremeni, kje je pričakovati izboljšave (če sploh?) in kje je hiba tega gospodarskega sistema. Silvo Kumer

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA INFORMIRANJE

Spoštovani gospod SILVO KUMER, Naš tednik

Neuspel poskus, da bi z grobo vojaško agresijo zlomili Slovenijo in preprečili njena prizadevanja za vstop v družbo demokratičnih, samostojnih in suverenih držav, počasi postaja preteklost. Ostajajo pa besedna in slikovna pričevanja o enem od zgodovinsko najpomembnejših obdobjev v življenju slovenskega naroda - kot trajen in živ spomin, pa tudi kot temelj, na katerem gradimo svojo prihodnost.

Teh pričevanj ne bi bilo brez pogumnega, požrtvovalnega in profesionalnega dela vseh, ki delajo v javnih medijih. Časopisni, radijski in televizijski novinarji, fotoreporterji, snemalci, tiskarji in delavci v oddajniškem sistemu RTV ter vsi drugi ste opravili v tem času izjemno delo. Omogočili ste, da smo bili vsi, doma in po svetu, hitro, objektivno in celovito seznanjeni z dogajanjem v Sloveniji. Vsi, ki delate v slovenskih medijih, ste v dneh vojne znova dokazali svojo izredno pomembno vlogo in obenem pokazali, da ste kos zahtevam, izzivom in težavam, ki jih je prinesel čas.

V imenu Ministrstva za informiranje se vsem iskreno zahvaljujem. Prepričan sem, da boste v medijih z enako zavzetostjo in požrtvovalnostjo delali tudi v prihodnjih mesecih, ko nas čaka še veliko dela pri dokončni uveljavitvi naše trdno izražene volje, da bo Slovenija resnično zaživela v polni uveljavitvi svoje samostojnosti in suverenosti.

Tadej Bratko

minister
Jelko Kacin

Ljubljana, 17. september 1991

Kronen Zeitung ima nova glavnega urednika

Pri koroški redakciji dnevnika „Kronen Zeitung“ je prišlo v zadnjih dneh do bistvene personalne spremembe. Glavni urednik Gerhard Stichauner je bil odpoklican iz Celovca.

Vzroki so nepojasnjeni, govorice pa pravijo, da se je Ambrozy že leto dni zavzemal za odpoklic Stichaunerja, ker mu le-ta v svojem poročanju o njem in koroških socialistih ni bil naklonjen. Slovencem pa je Stichauner tudi v spomenu kot prijatelj nemško-nacionalnih krogov. Njegovi napadi, posebno na slovensko duhovščino in narodno politi-

ko, so bili neokusni in nespremljivi.

S 1. oktobrom pa ima koroška Kronen Zeitung novega glavnega urednika Christofa Biroja. Menda se je pisanje o socialistih že izboljšalo. Zastavlja pa se vprašanje, ali se bo tudi izboljšalo poročanje o koroških Slovencih, ali bo nadaljeval staro tradicijo? Prvi preizkus zanj bo gotovo vprašanje ali bo Ingomar Pust tudi pod njegovim vodstvom lahko nadaljeval hujskanje proti Slovincem, ali pa ga bo odslovil?

SaBe

Občni zbor KDZ

Dijaška mladina išče prostore

Koroška dijaška mladina je imela pretekli petek svoj redni občni zbor in je izvolila tudi svoj

Novi in stari predsednik KDZ Saša Sturm stoji z dijaško mladino trenutno zopet na cesti, saj Dijaška zveza nima lastnih prostorov, ki so v preteklih letih nudili mladini neko osnovo za delo. „Preden tega vprašanja ne bomo mogli zadovoljivo rešiti, je o pričetku dela nesmiselno govoriti,“ je opozoril Saša Sturm.

Novi odbor KDZ: Predsednik: Saša Sturm; podpredsednik: Gabriel Marko; tajnik: Konstantin Česnovar; namestnica: Tina Smolle; blagajničarka: Majda Krivograd; Odborniki: Darko Wakounig, Niko Sturm, Mihi Seher, Sašo Kalan, Luka Šefic, časnikarska referentka: Mateja Kert.

Otto Schulmeister:

„Je komunizem res propadel?“

Znani novinar dr. Otto Schulmeister (nekdanji izdajatelj in glavni urednik

„Die Presse“) je bil v okviru cikla predavanj „Novo oblikovanje Evrope“ gost v domu v Tinjah. V svojem predavanju je ocenil trenutni razvoj v Evropi in napovedal, da se bližajo zimskemu in kritičnemu političnemu času. Dr. Schulmeister je dvomil o tem, da je prišlo v Sovjetski zvezi dejansko do puča in stavil vprašanje, ali komunizem v zadnji stopnji svojega boja ne bo vnel cele Evrope.

Svoje pomisleke je utemeljil s tem, da nove demokracije na Vzhodu niso sposobne pokriti niti najosnovnejših človekovih potreb.

Dr. Schulmeister pa je zavzel tudi stališče k novemu nacionalizmu v Evropi, v katerem vidi največje orožje zatiranih narodov v boju za osvoboditev. Neoporečna pa je v očeh dr. Schulmeistera pravica vsakega naroda do samoodločbe. S tem v zvezi je kritiziral tudi stališče Evropske skupnosti glede vprašanja priznanja Slovenije in Hrvaške. S.K.

PODIJSKA DISKUSIJA v slovenskem jeziku:
„Multikulturalnost — nova možnost za koroške Slovence ali izguba identitete?“

Sodelujejo:

mag. TEREZIJA STOISIČ, zastopnica manjšin v parlamentu/ZAL
dv. sv. prof. dr. REGINALD VOSPERNIK, ravnatelj na ZG za Slovence
ANDREJ WAKOUNIG, predsednik Enotne liste (EL)
prof. TOMAŽ OGRIS, govornik delovne skupnosti „Avstrijskih narodnosti v SPÖ“
mag. PEP MARKETZ, duhovnik

Vodja diskusije: mag. MARJAN PIPP

INDUSTRIJSKI PARK VELIKOVEC:

Bo 1300 delovnih mest ostalo le na papirju?

Deželni svetnik **Max Rauscher** je dejal, da sta za projekt „Industrijski park Velikovec“ na razpolago trenutno denar in zemljišče; kljub temu pa projekt še ne teče, kakor so si to zamislili. Rauscher je mnenja, da manjka ustrezna infrastruktura, predvsem avtocesta od Velikovca do Celovca. „To nas bo zavrlo za nekaj let,“ predvideva Rauscher.

Poslovodja družbe za pospeševanje koroškega gospodarstva **mag. Konecny** se Rauscherjev argument ni mogel pridružiti in je povedal, da ima okraj Velikovec obrobno lego in da ni zanimiv za investitorje. Zato bi morala Koroška bolj vlagati sredstva npr. v razvoj višje tehnologije (skupno z Univerzo). Le tako je dolgoročno možno zagotoviti gospodarski razvoj regije. Avtocesta, letališče, podpore in brezplačna zemljišča so dandanes že premalo.

Domači podjetnik **Stefan Hasse** je kot gospodarstvenik realno ocenil možnosti projekta „Industrijski park Velikovec“, ki bi se po njegovem moral imenovati „Ustanovitveni park“. To pa zaradi tega, ker naj bi ta projekt nudil mladim podjetnikom pomoč pri ustanovitvi podjetij. Mladim ljudem z dobrimi idejami je potrebno urediti ustrezno pomoč, kar naj bi bil smisel tega „industrijskega parka“.

Pred kratkim je projekt „Industrijski park Velikovec“ dobil tudi poslovodjo. **Hans Scheiber** je vodja projekta, o katerem sam meni, da ima prihodnost. Trenutno je v Velikovcu na razpolago 31 ha zemljišča, ki je namenjeno gradnji novih podjetij. Mladi podjetniki imajo možnost, da v okviru projekta „Industrijski park Velikovec“ brezplačno dobijo zemljišče ter 30% potrebnih finančnih sredstev.

„Toda vsi ukrepi za izvedbo projekta se izvajajo zelo počasi,“ je rekel Schreiber in nadaljeval: „Predvsem Finančno ministrstvo ter Obrambno ministrstvo (v Velikovcu naj bi zgradili tudi kasarno) celotno zadevo zavlačujejo.“

Kakor trenutno kaže, se gospodarski položaj v okraju Velikovec ne bo kmalu izboljšal. Po zaprtju tovarne Obir, Seidenstickerja in pivovarne Sorgendorf je v zadnjem času zgubilo delo že čez 500 delavcev.

Vsako nadaljnje zavlačevanje

„Industrijski park Velikovec“ ima odslej tudi poslovodjo ter lastno pisarno. Ali bo ta projekt, ki naj bi prinesel v okraj 1300 novih delovnih mest, dejansko tudi uresničil predstave, ki jih imajo politiki, je vprašljivo. Na pogovoru o gospodarstvu v okraju Velikovec so prisotni gospodarstveniki in tudi politiki najavili tudi svoje pomisleke.

pa pomeni nadaljnje slabšanje položaja v okraju, ki mladini že danes ne more nuditi delovnih mest in jih s tem prisili, da se s

Heinz Schreiber je poslovodja industrijskega parka Velikovec

trebuhom za kruhom izselijo. Silvo Kumer

So razpravljali o gospodarskem položaju okraja Velikovec: velikovski župan Valentin Blaschitz, dr. Norbert Podhajsky (deželni delovni urad), mag. Konecny, vodja diskusije, deželni svetnik Max Rauscher in zbornični svetnik Stefan Hasse.

Ukrepi za varstvo okolja ne smejo ogroziti obstoja kmetov Herbert Schiller razpravljaj v Tinjah s slovenskimi kmeti

Ker po eni strani stalno narašča potreba po pitni vodi, po drugi strani pa je voda zaradi industrijskega prometa, pomanjkanja čistilnih naprav in intenzivnega kmetovanja že v veliki meri onesnažena, nastaja konflikt, katerega bo potrebno začeti reševati. Ker so se v razpravo močno vključili kmetje, pogostokrat nastaja vtis, da so prav kmetje glavni onesnaževalci pitne vode, ker pri intenzivnem kmetovanju vse več uporabljajo kemična gnojila in pesticide. Zaskrbljenost kmetov je razumljiva, če pomislimo, da namerava Deželna vlada določiti velika zaščitna področja za pitno vodo. Tako obsežno zaščitno področje naj bi nastalo tudi v Podjuni, kjer se kmetje danes sprašujejo, od česa naj bi potem živeli, če ne bodo mogli intenzivno obdelovati svoje zemlje.

Ogorčenost kmetov je ra-

zumljiva, če držijo načrti, da je pitna voda iz Podjune namenjena za prebivalstvo Celovca.

Prav to vprašanje je pri podijski diskusiji z deželnim svetnikom Herbertom Schillerjem, deželnim geologom dr. Herzogom in svetovalcem Kmetijske zbornice dr. Sembachom postavil kmet Marko Trampusch. „Kmetje nočejo živeti le od subvencij in podpor, ampak želijo, četudi na alternativni način sami pridelati svoj dohodek,“ je dejal Marko Trampusch. Deželni svetnik Schiller je povedal, da nima politika namena varovati okolja s ciljem, da bi ogrozila obstoj kmetov. Vsekakor pa bo potrebno zgraditi kanalizacijo, za katero bo potrebno odšteti 14 milijard šilingov. Svetovalec Kmetijske zbornice dr. Sembach je nakažal, da bi kmetje v prihodnje lahko živeli ne le od proizvodnje kmečkih pridelkov, ampak tudi od transfernega dohodka,

katerega bi si zaslužili s skrbjo za zalogo zdrave pitne vode, za ohranjanje biotopov in naravne podobe našega okolja itd.

Zastopnik SJK DI Štefan Domej je pri podijski diskusiji dejal, da ne bi bilo smiselno kmetom le pripovedovati, kako ne smejo kmetovati, ampak da bi bilo verjetno bolj učinkovito, če bi Deželna vlada z različnimi razvojnimi programi alternativnega kmetovanja kmetu ta način kmetovanja bolj približala.

Ideja pa se je medtem že realizirala. Deželna vlada bo namreč v prihodnjem letu s pilotnim projektom pospeševala kmete, ki so pripravljene kmetovati brez kemičnih gnojil in pesticidov; plačala jim bo šil. 4000,— za ha. S tem ukrepom upa Deželna vlada, da bo s tem ukrepom znižala tudi stroške za izvoz živine in žita.

H. St.

OTVORITEV OBNOVLJENEGA OTROŠKEGA VRTCA V BOROV LJAH

Otroci so naša prihodnost, zanje ni nič odveč

Minuli petek so občinski zastopniki Borovelj, z županom Krainerjem na čelu, s ponosom predstavili občinstvu obnovljeni otroški vrtec. Slavnostnega odprtja so se udeležili številni domačini pa tudi vrsta častnih gostov. Deželni referent za občine dr. Peter Ambrozy je ob tej priložnosti dejal, da je bila odločitev boroveljske občine, da prenove otroški vrtec, vsekakor pravilna. „Kar vložiš v otroke, vložiš za prihodnost dežele,“ je poudaril Ambrozy, ki je mnenja, da nobena investicija za otroke ali za mladino ni odveč. Tako župan Krainer kot tudi podžupanja Inge Just sta izrazila mnenje, da bo otroški vrtec opravljal svojo vlogo, če ne bo le kraj za varstvo otrok, ampak če bo tu zavladalo družinsko vzdušje, v katerem se bodo otroci lahko dobro počutili in razvijali. Otroški vrtec pa naj ne

bi nadomestil družine, maveč naj bi podpiral starše pri vzgoji otrok, da se bodo dobro znašli v naši družbi.

Novo urejene prostore je blagoslovil mestni župnik Kanduth, ki je pozval zastopnike občine, starše in tudi vse občane, naj z veliko obzirnostjo ravnajo z najmlajšimi, ker so ti najbolj neobogljeni člani naše družbe.

Občina je v preureditev otroškega vrtca vložila okrog 6 milijonov šilingov. Prispevek Dežele je znašal približno 3,5 milijonov šilingov, tako da je bilo možno prenovo poslopja izpeljati v najkrajšem času. Načrte za obnovo otroškega vrtca, v katerem trenutno delujejo štiri skupine, je izdelal domačin inž. Harald Ogris. V eni gradbeni sezoni je občinskim zastopnikom uspelo zgraditi sodobno poslopje, v katerem otroške vrtnarice vzgajajo

otroke pod najnovejšimi pedagoškimi načeli.

Žal pa občinsko vodstvo želji številnih staršev, da bi uvedli dvojezično skupino, ni moglo ustreči. To pa iz enega samega razloga: ker ni uspelo najti otroške vzgojiteljice z dvojezično izobrazbo. Grenko kapljico pa so prispevali tudi slovenski občinski odborniki, ki iz nepojasnjenih razlogov niso prišli k odprtju vrtca. Gotovo to ni odnos, ki bi pripomogel k boljšemu sporazumevanju med narodnostnima skupinama v občini. Zato tudi ni čudno, da je bila slovesnost ob odprtju zgolj enojezična. Pa čemu tudi drugače, če slovenski občinski odborniki ne pokažejo niti s svojo prisotnostjo, da jih zanima delo v tem vrtcu.

stih

Komentar

piše
Silvo
Kumer

Ali so spali?

V Borovljah zaenkrat ne bo dvojezične skupine v otroškem vrtcu. To pa ne zaradi tega, ker bi se le-tega branili politiki, ampak ker ni bilo mogoče najti dvojezične otroške vrtnarice.

To je vsekakor žalostno dejstvo, kateremu je potrebno pogledati direktno v oči. Danes na Koroškem ni dovolj kvalificiranih dvojezičnih otroških vrtnaric; primer v Borovljah nam to nazorno kaže. Kje so vzroki, se boste vprašali.

Problem se prične že pri usmerjanju mladine v poklicno življenje. Premalo je v javnosti znano, da imajo trenutno zelo dobre poklicne možnosti dvojezični ljudskošolski učitelji in tudi dvojezične otroške vrtnarice. Na vseh glavnih šolah, seveda tudi na Slovenski gimnaziji, naj bi posebej za to zadolženi učitelji svetovali šolarjem, za katere poklice naj se odločijo.

Tu se kratkotalo zastavlja vprašanje, ali so ti učitelji in profesorji doslej spali? Ali niso videli razvoja na delovnem trgu, ki poleg kvalificiranih dvo in trojezičnih delavcev v gospodarstvu potrebuje tudi dvojezične pedagoge?

Seveda je potrebno vzroke za pomanjkanje dvojezičnih vrtnaric iskati tudi drugje. Na primer kar pri izobraževalni ustanovi za otroške vrtnarice, kjer se je s slovenščino v preteklosti ravnalo povsem mačehovsko. Tu se bo moralo precej spremeniti, tako da bo postala ta ustanova privlačna tudi za dvojezične interese/ke.

Pa tudi koroška politika bo morala najti nov odnos do vseh teh vprašanj. Če doslej Koroška niti ni bila pripravljena sprejeti ustreznega zakona o dvojezičnih otroških vrtcih, potem ni presenetljivo, da je tako malo zanimanja za poklic dvojezične vrtnarice. Za nos pa se morajo potegniti tudi naši slovenski politiki. Ali so se tega problema doslej sploh zavedali (trazen da so potrebni vrtci)? Verjetno sploh ne, ali pa premalo!

Zdaj bo na vsak način potrebno narediti reklamo, da se bo ta ali ona vsaj naslednje leto odločila za ta poklic.

Drugače bo namreč gotovo prišlo do tega, da bodo dvojezično vzgojo prevzele take „tete“, ki še malo znajo ali razumejo slovensko in bodo na tečajih na hitro opravile izpite iz slovenščine. Kakšne dvojezične vzgoje bodo potem deležni otroci, si lahko predstavljate. Še slabše pa bi bilo, če bi zavoljo pomanjkanja dvojezičnih vrtnaric ostali dvojezični vrtci sploh zaprti.

Arhivi Kärntner Landsmannschaft ostanejo nedostopni

Zelo močno odmeva v koroški javnosti sklep društva „Kärntner Landsmannschaft“, da ni mogoč vpogled v društveni arhiv. Prošnjo za vpogled je vložil nek celovški študent podiplomskega študija,

ki je hotel pisati v svoji disertaciji o tem društvu. Predsedstvo Kärntner Landsmannschafta pa je prošnjo brez utemeljitve odklonilo. Celovška univerza je nato ostro protestirala proti takemu postopanju.

V tem trenutku pa se Korošci sprašujejo, zakaj ni mogoč vpogled v arhiv. Ali se Kärntner Landsmannschaft boji, da bi v njem odkrili tudi kaj takega, kar ni v smislu društva?

Kotmara vas: uspela veselica Gorjancev

Prijetna zabava, zadovoljni obiskovalci in prireditelji, plesalci, ki so si ob poskočni glasbi „Fantov iz Podjune“ skoraj pre-guzali podplate, kaj pa bi bilo še treba! Veselica Gorjancev, ki je bila, kakor običajno, zadnjo soboto v septembru pri Pušniku v Šentkandolfu, je spet privabila lepo število prijateljev SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi. Po pozdravnih pesmi, ki jo je zapel društ-

veni mešani zbor pod vodstvom Jožka Packa, je predsednik Emil Muri izrekel dobrodošlico vsem, ki so prišli. Bilo je tudi več občinskih odbornikov, med njimi podžupan Thomas Goritschnig.

Bogati srečolov je spet mikal, živi zajec, ki ga je dala družina Živkovič, pa še prav posebno. Bilo je zares domače in prijetno vse do zgodnjih jutranjih nedeljskih ur.

Višek glasbenega ustvarjanja v Celovcu in Št. Primožu

Osrednji koncert Slovenske prosvetne zveze je bil letos v znaku Mešanega pevskega zbora Danica iz Št. Primoža. Ob 400-letnici smrti Jakoba Petelina Gallusa je zbor predvajal Mozartovo Mašo o kronanju — Krönungsmesse.

Prva predstava je bila preteklo soboto v Domu glasbe v Celovcu, dan navrh pa v kulturnem domu v Št. Primožu. Pevci so prišli iz vrst domačega pevskega zbora Danica, pomagali pa so jim tudi izkušeni poklicni glasbeniki orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane in pevci Slovenskega okteta. Celotno izvedbo je odlično vodil mlad koroški dirigent Stanko Polzer.

Vsekakor sta bila nastopa tako v Celovcu kot tudi v Št. Primožu glasbeno na najvišji ravni, kar so

potrdili tudi številni prisotni strokovnjaki.

Med številnimi častnimi gosti je prišel na predstavo tudi predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan, s njim pa tudi minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular. Koncerta se je udeležil tudi predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc, predsednik Krščanske kulturne zveze dr. Janko Zerzer, predsednik ZSO dipl. inž. Feliks Wieser ter številni drugi predstavniki javnega življenja.

V Št. Primožu so koncert preteklo nedeljo zvečer ponovili.

V Mohorjevi knjigarni
v Celovcu
do 15. oktobra 1991
razstavlja svilene rute
Branka Milavec

Vsi prisrčno vabljeni!

ČESTITAMO

V Encelni vasi pri Petreju je slavil 60. rojstni dan **Franc Urank**. Slavljencu iskreno čestitamo ter kličemo še na mnoga leta!

50. jubilejni rojstni dan je v Celovcu slavil **Otmár Artač**. Ob tem jubileju vse najboljše, zlasti mnogo zdravja in osebnega zadovoljstva.

V Selah na Šajdi je slavil 80-letnico življenja **Jožef Mautz**. Za osebni jubilejni praznik mu iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in božjega blagoslova!

V Spodnjih Goričah pri Rožeku je praznovala okroglo obletnico **Marija Kaltenbacher**. Vse lepo in dobro, zdravja in dobre volje želijo vsi domači. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo NT ter Društvo upokojencev iz Št. Jakoba.

V Vogrčah slavi 35. rojstni dan **Elfi Wutej**. Vse najboljše!

60-letnico življenja je v Selah na Borovnici slavila Kvadnikova **Marica Oraže**. Slavljenci želimo mnogo srečnih, zadovoljnih in še posebej zdravih let!

V Črgovičah praznuje rojstni dan in god **Terezija Jernej**. Za dvojni praznik vse najboljše ter še na mnoga leta!

89. rojstni dan in god praznuje **Franc Schliesser**, po domače Dobnik iz Šmarjete pri Pliberku. Ob tem visokem življenjskem prazniku iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja in božjega blagoslova!

V soboto sta stopila pred poročni oltar **Traudi** in **Pepi Adlassnik**. Novoporočencema iskreno čestitamo ter jima na skupni življenjski poti želimo vse najboljše, predvsem pa mnogo medsebojnega razumevanja.

Društvo upokojencev Podjuna čestita za osebne praznike **Ivanki Karl** iz Belovč in **Stanku Polzerju** iz Št. Primoža. Iskrene čestitke!

Rojstni dan praznuje **Ursula Kulnig**. Vse najboljše in še na mnoga leta!

V torek je praznovala rojstni dan **Lenka Gregorič** iz Male vasi pri Globasnici. Domači ji iz srca želijo vse najlepše ter mnogo zdravja in sreče. Iskrene čestitke.

Društvo upokojencev iz Št. Jakoba čestita za rojstni dan **Mici Grundböck** iz Področce. Vse najboljše!

Pred nedavnim sta si obljubila večno zvestobo **Anica Ressimann** z Ledinc in **Hanzi Lesjak** z Brega pri Rožeku. Predsednici SPD „Jepa-Baško jezero“ in predsedniku Slovenskega planinskega društva želimo obilo osebnega zadovoljstva, sreče ter božjega blagoslova na njuni skupni življenjski poti.

Rojstni dan je praznovala **Frida Marketz**. Slavljenci iskreno čestitamo in ji želimo še na mnoga leta!

V Lobniku praznujeta visok življenjski praznik **Marija Jerlich** in **Miha Sadolšek**. Obema iskreno čestitamo ter želimo mnogo zdravja, sreče in božjega blagoslova!

Dvojni življenjski praznik slavi v Žvabeku Potočnikov oče, **Michael Suri**. Ob jubilejnem dvojnem prazniku vse najboljše, predvsem trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

70-letnico je v Dobu pri Pliberku slavil Petrov atej, **Franc Keužnik**. Ob visokem prazniku vse najboljše, zlasti mnogo sreče, trdnega zdravja in osebnega zadovoljstva!

ODDAMO V NAJEM: poslovni prostor (70 m²) v Dobrli vasi, Pliberška cesta 7

PRODAMO: gradbene parcele v okolici Pliberka

Za interesente tel. št.:
(04236) 20 76

Trije slavlenci okroglih jubilejev

Kar trije slavlenci so pretekli teden skupno praznovali okrogle življenjske jubileje. Ker so si vsi trije v sorodu, se je zbrala vsa žlahta in se posvelila z njimi.

Prvi slavljenec je **Tomaž Urak, pd. Buhovnik** iz Nagelč. Vnukinja, hčeri sina Jozeja, sta mu zapeli pesem, v kateri sta opisali celotno življenje jubilanta, ki je skupno z njegovo ženo Kati, ki izvira iz Kavhove družine v Galiciji, dobro gospodaril na domačiji in jo zelo povečal. Danes je kmetija v rokah mlajšega sina Hanzija.

V vojnem času je bil Tomaž Urak v nemški vojski, nato je ušel k partizanom, bil ujet in nato tudi zaprt.

Pravtako je bila v vojnem času v zaporu tudi druga slavljena, **Mojca Hess**, ki se je rodila v Kavhovi hiši v Galiciji. Med vojno je bila izseljena na prisilno delo v Nemčijo; pozneje se je pridružila partizanom, bila izdana in ujeta ter

obsojena na 12 let ječe. Od teh je do konca vojne prestala 2 leti. Danes je poročena v Nemčiji in je seveda z velikim veseljem prišla domov na slavlje.

Tretji slavljenec pa je domačin **Franc Urank, pd. Petrej**, iz Encelne vasi. Praznoval je svojo 60-letnico. V Encelni vasi zelo dobro gospodaril na kmetiji s svojo ženo Mici. Skupno imata tri otroke, ki so vsi dobro oskrbljeni in zelo radi prihajajo domov. Njemu v čast ter za celotno prisotno žlahto, ki je štela kar 65 članov, je zapel kvintet, ki so ga sestavljali Peter Ižep, Nanti Olip, Peter Gregorn, Slavko Einspieler in Franc Urank ml. Ob žlahtni kapljici in izvrstni postrežbi v gostišču Juenna pri Globasnici se je iztekla ta zgodovinski dan, ki bo vsem ostal v trajnem spominu.

Številnim čestitkam se seveda pridružuje tudi uredništvo Našega tednika in želi obilo zdravja in zadovoljstva.

Jubilanti na spominski sliki (z leve): Franc Urank — pd. Petrej, Mojca Hess in Tomaž Urak — pd. Buhovnik. Foto: Olip

Razstava svilenih rut Branke Milavec v Mohorjevi knjigarni v Celovcu

Umetnica prihaja iz Laz pri Cerkniškem jezeru. Absolvirala je Šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani. Postala je samostojna kulturna delavka, ukvarjala pa se je z oblikovanjem in poslikavo modnih oblačil, s katerimi je sodelovala na modnih revijah v Sloveniji.

V zadnjem času pa se je lotila slikanja na svilo. „Motivov mi nikoli ne zmanjka, saj so v moji bližnji okolici Cerkniško jezero, Postojnska jama in še druge lepote, ki vedno znova navdušujejo.“

Otvoritev, ki je bila 1. oktobra, sta glasbeno popestrila flautista Kristijan Filipič in Stella Vozdanzky. V imenu organizatorjev, Mohorjeve založbe in KKZ, pa je Franc Opetnik, sodelavec Mohorjeve založbe, pozdravil številne prisotne ter predstavil umetnico in njeno delo.

Razstava je na ogled do 15. oktobra v prostorih Mohorjeve knjigarne, od 8. do 12.30 in od 14. do 18. ure.

V Šmihelu igrice o kozliču

Lutkarji pripravljajo nove prostore

Najmlajši so preteklo nedeljo po sveti maši lahko zopet sledili zanimivi lutkovni predstavi „Kozle“, ki pripoveduje o malem kozličku, ki dela skrbi v družini. Kot navadno se konča tudi ta zgodba veselo. Lutkovno igro je predstavila lutkovna skupina ZOOM iz Ljubljane. Pa tudi domači, šmihelski lutkarji, so trenutno zelo aktivni. Tokrat na drugem področju, namreč pri izgradnji strešnih prostorov šmihelskega farnega doma, kjer bodo imeli potem svoje vaje. Majhno dvoranico na podstrešju pa bodo uporabljali tudi domači pevci. Kar lutkarji trenutno potre-

bujejo, so finančna sredstva; zato prosijo vse ljubitelje domače kulture za podpore.

Že predpreteklo soboto je bilo v Ledincah veliko slavlje. Dva mlada človeka — Lesjakov Hanzl z Brega pri Rožeku in Rössmann Anica z Ledinc — sta sklenila zvezo za skupno življenje. Oba izhajata iz zavednih slovenskih družin — Postranjakove in Tratnikove. Kot njuni starši in predniki, sta se tudi novoporočenca že v zgodnjih mladih letih vključila v narodno-politično in kulturno delo. Hanzl, ki službuje v gornjekoroški mlekarini v Spitalu, je bil kljub vsakdanjim napornim vožnjam v veliko pomoč na Postranjakovem; svoj skromni prosti čas pa je posvečal kulturnemu delovanju ter svojim ljubljanim planinam, saj

Breg — Ledince: poročno slavlje

predseduje, kot marljiv dejavnik Slovenskemu planinskemu društvu Celovec. Rössmann Anica, po poklicu veroučiteljica, je dolga leta v domačem društvu „Jepa-Baško jezero“ sodelovala v tamburaškem ansamblu, poleg tega v okviru Katoliške mladine ustanovila v Ledincah mladinsko glasbeno skupino, ki vključuje tudi mlade sodeželane. Na zadnjem občnem zboru društva je prevzela tudi predsedniške posle ter tako nastopila pot svojega dedi-

ja — prvega društvenega predsednika.

Poročno slavlje je bil vidni izraz priljubljenosti tako zavzetih ljudi, bodisi pri šolski mladini, tamburaških, cerkvenih in društvenih pevcih, planincih ter raznih društvenih predstavnikih. Mašo s poroko je v pečniški farni cerkvi ob asistenci dekana Petra Stikra opravljal domači župnik Jurij Buch. Glasbeno pa sta sv. daritev olepšala mladinska skupina in moški pevski zbor.

Veliko slavlje je bilo nato v hotelu Wuntschek v Zgornjih Borovljah, kjer je bila dvorana do zadnjega kotečka napolnjena. Tukaj so se godci in pevci oddolžili obema za vestno sodelovanje ter mladoporočenca obsula s čestitkami in darili, nakar sta se zakonca korajžno zavrtila ob poskočni „viži“.

Če je med drugimi šaljivimi opazkami bilo stavljeno tudi malo hudomušno vprašanje, kdo bo odslej predsednik, se zdi zares vsak odgovor odveč. Gotovo bosta oba ostala zvesta svojim načelom in idealom.

Vso srečo na novi življenjski poti želimo prijatelji od blizu in daleč.

NAŠ GOST

Avstralski Slovenec, Stanislav Rapotec, je človek, ki je prepotoval takorekoč cel svet; doma je ravnatko v Sydneyu kot na Koroškem; celo leto je preživel v Parizu nasproti znamenite cerkve Notre Dame; prejel je odlikovanje angleške kraljice in tudi domača, avstralska, vlada mu je podelila odlikovanje, Australia Order. Seveda je lahko upravičeno ponosen, da je papež Pavel VI. leta 1973 izbral njegovo sliko „Telovo v Sevilli“ kot predstavnico Avstralije za galerijo moderne umetnosti pod Sikstinsko kapelo v Vatikanu.

Ne zdi se mi pravzaprav tako pomembno, da je bil tudi kape-tan britanskih enot I. 1943 in da je aktivno sodeloval v odpor-niškem gibanju, ker je želel Sloveniji najboljše. Mene zani-ma Rapotec kot umetnik, kar v bistvu je in je kot tak najmočnejši. Umetnik mora biti v svo-jem bistvu napreden, revolu-cionar, sicer ni napredka, ne v življenju, ne v umetnosti. Leta 1955, ko si je Rapotec za svoje bivališče izbral Sydney, je znani kritik Laurie Thomas o njem zapisal: „Leta 1955 je Rapotec presenetil Sydney in Sydney je presenetil njega. Razvoj je prešel v ustvarjalno eksplozijo. Rapotec, kakršnega poznamo danes, se šele po pri-hodu v Sydney razvija v smeri popolnosti. Pojavi se nenado-ma, z razpetimi krili... vse, kar je ustvaril od takrat naprej, je bilo narejeno z drznostjo, s hitrostjo in zagonom viharja.“ To nam daje misliti, da so se mnogi slovenski umetniki, znanstveniki in drugi razvili pravzaprav šele tedaj, ko so za-pustili domačo grudo. Vse preveč je naših znanih Sloven-cev, ki sta jim pravzaprav geo-grafsko zelo majhna Slovenija (z ogromnim intelektualnim po-tencialom) in tudi duhovno pre-majhen teritorij onemogočala, da bi lahko razvili vse, kar nosi-jo v sebi. Dušila jih je majh-nost, ozkost, nevoščljivost — pa to nima nobene zveze s trenutnimi političnimi spremem-

bami doma v Sloveniji. Prej ali sedaj — Slovenec preprosto mora od doma, če hoče uspeti. „Nemo propheta in patria sua“ — če za koga, velja to za Slo-venca.

Rapotcu ni bilo vseeno, da toliko let po vojni ni mogel domov — ali pa ni hotel, to sem čutil iz vsake besede. Takoj je sprejel moje povabilo, da se udeleži koncerta nagrajencev I. slovenskega tekmovanja mladih organistov v začetku okto-

„Kjer ni spremembe, ni umetnosti“

bra v Ljubljani. Orgle so mu vedno pomenile zelo veliko. Pa tudi rad se vrača domov. Imel sem srečo, da sem ga spoznal preko dobrih prijateljev, družine Ramser, ki so mu ponudili svoj dom za njegovo ustvarjanje. Moram reči, idealen ambien-t za umetnika — ustvarjati v miru, v tišini, v Bistrici v Rožu. Pogovarjala sva se, gu-gajoč se na lesenem gugalniku v vrtcu, ob tem ko sva zrla v sonce, ki je počasi zahajalo za Dobračem, in se je kačji pastir kot helikopter spreletaval nad majhnim naravnim bazenčkom. Čudoviti lokvanj je dopolnjeval to večerno idilo.

„Mojster Rapotec, kaj Vas je

pravzaprav prignalo na Koroško?“

„Na Koroško zahajam vsako poletje že 15 let. Vsako leto se vračam zato, ker je koroška pokrajina edinstvena, nikjer ni enake. Tu imate visoke gore, Karavanke, nato pa enkratne simetrične doline, Rož in še zlasti Zilja. Med njimi je nekaj nižjih gričev, vse je tako harmo-nično, sozvočno, kot bi dejali vi v glasbi. Moji Dolenjci

so kar malo jezni name, ko jim pravim, da je Dolenjska sicer lepa, toda s svojimi pretežno nizkimi griči malo dolgočasna.“

Vprašujem mojstra Rapotca dalje: „V Vaših delih osebno občudujem predvsem kontra-ste, npr. črno-rdeče kombinacije, poznani ste po Vaših vazah. Vaš čopič je širokopotezen, radi imate velika platna, čeprav imate tudi veliko majhnih mojstrov. Kaj pomenijo za Vas rumene krogle, obdane z bodicami, ki se večkrat pojavljajo? Meni ustvarjajo vtis sonca, atomske eksplozije, tudi morske miše. Kaj pa Vam?“

Rapotec: „Ne, ne, to so navadne forme. Razni kritiki so pisali vsemogoče o meni, toda tekom let so pričeli to upošte-

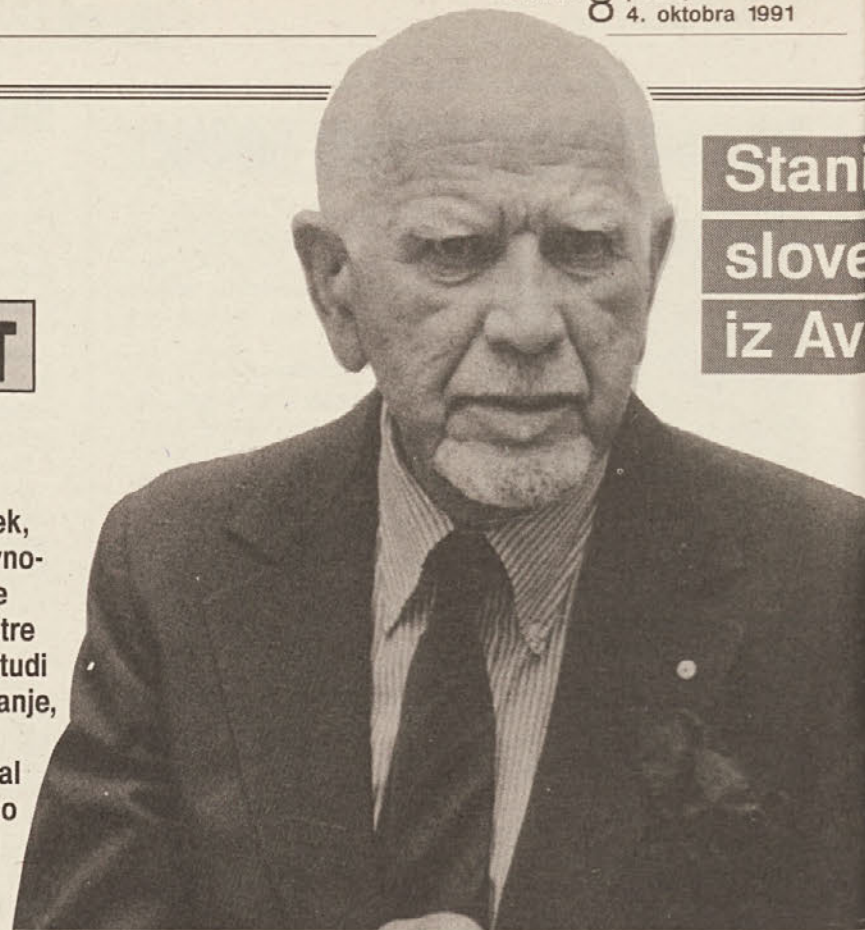
vati. Te forme so spontano vržene na platno. Tudi Mozart je s tako lahkoto komponiral, da mu ni bilo potrebno na koncu nič popravljati. Uživam v toku te „glasbe“. Tudi vi v glasbi se ne sprašujete, kaj to pomeni — tako se tudi v sliki ne smete spraševati po tem. Pomembno je, kako te forme delujejo na vas. Pokrajino sem popolnoma

opustil in se vrgel v abstraktne forme, ravno tako kot v glasbi iščete spremembe, tako jih iščem tudi jaz. Zasedujem in poizkušam najti dobro, močno spremembo. Če ni spremembe, ni umetnosti. Če forme kradete iz pokrajine, je to navadno slikanje. Težim k večnim spremembam, ki so povezane s kvalitetami — spontanost, občutkom, če je z lahkoto slikano, daje sliki kvaliteto.“

„Na katero večjo razstavo se pripravljate sedaj? Kam Vas bo vodila sedaj pot iz Bistrice in Sveč?“

„Prva razstava sedaj bo v Švici; to bo samostojna razstava — razstavljenih bo kakih 15 velikih slik. Oni bi želeli, da razstav-ljam že novembra, vendar se bom najprej vrnil domov v Syd-ney in bo zato švicarska razstava

Stanislav Rapotec sloveski slikar iz Avalije

le spomladi. Z Jožetom Koeinigom greva sredi oktobra a Dunaj, da pripraviva razsta- o za naslednje leto. V Ljubljani em se pred nekaj dnevi pogo- arjal z direktorjem Moderne alerije Juretom Mikužem in ogovorila sva se, da bi imel v tu 1993 samostojno razstavo Ljubljani. Tja bom pripeljal like, ki so ostale od moje veli- e samostojne razstave, ki je la I. 1984 v Parizu. Nekaj slik nam tudi v New Yorku. Od teh bom nekaj poslal na Dunaj, kaj pa v Ljubljano.“

Ko pridem naslednjič k moj- tru pred njegov atelje na Bi- trici v Rožu, mi mojster za- liče: „Hitro, greva fotografirat ončni zahod. Imate fotoapar- at seboj?“ „Seveda,“ odgovo- m. Hitro se zapeljeva skozi Bi- trico do elektro trgovine, od der je res krasen pogled na epe in Dobrač — njegov stalni punkt“. Žal sva malo zamudila, arno za deset minut, kakor ravi mojster. Dobrač se nama

že skril za oblaki. Edina svet- točka tistega večera je bilo asno nebo levo od Jepe. Kljub amu je bil trenutek enkratn, ojšter čopiča lovi s svojim Ni- onom lepoto koroške pokraj- e. Dovolj mi, da pogledam ozi njegov odlični teleobjek- v. Zaupa mi, da se zelo rad za- elje na sedlo Šajda (seveda em kot planinec že bil na Obir- o), od koder je fotografiral že lo veliko prekrasnih sončnih ahodov. Odpeljeva se še do veške cerkve, kjer s teleobjek- vom fotografira njen prekrasni onik. Fotografiram mojstra ri fotografiranju. Tudi tu je ves ognju, kakor pri svojem likanju.

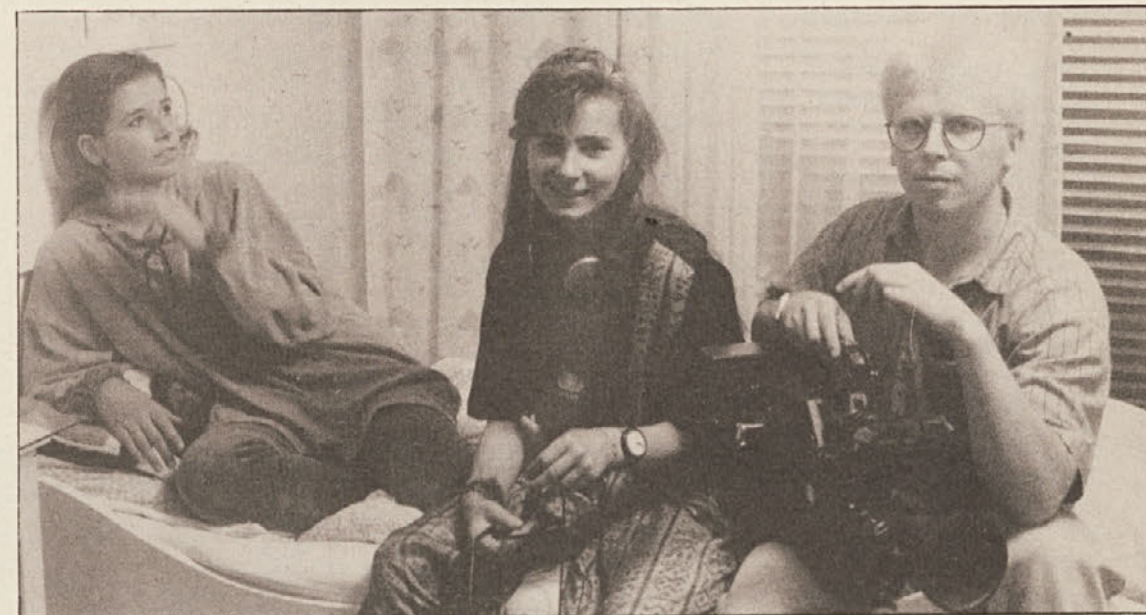
Nasvidenje mojster, do nas- dnjega srečanja.

Lovro Sodja

Filma „Prvi sneg“ in „... še upanje“ sta navdušila gledalce

Postati filmska zvezda ni lahko

Filma 4. a in 4. c razreda Slovenske gimnazije „... še upanje“ in „Prvi sneg“, ki jih je posnel Miha Dolinšek, sta javnost presenetila. Kaj se je dogajalo za kulisami in kaj so igralci ob nastajanju filma mislili, so zapisali v posebni brošuri. Tu nekaj misli igralcev in sodelujočih.

Tina Smolle: Montaža in glasba

11. julija so bili vsi posnetki na videotraku. Kaj pa zdaj? Teden dni smo imeli časa za oddih. Drugo sredo po pouku smo se prvič dobili, nisem vedela, kaj me pričakuje — montaža je bila na programu. Bil je lep sončen dan, vsak izmed nas bi bil raje na Vrbskem jezeru. Vse aparatu-re v tej montažni sobi so bile ne-kako tuje — veliko gumbov spre-

daj, zadaj in okrog in okrog. Zdaj je bilo treba scene sestavljati. Za minuto filma smo rabili kar dve uri, včasih tudi tri. Tudi z glasbo smo imeli težave, npr.: pri teku ni bilo pravega viška, poskušali smo z različnimi glasbenimi vložki. Končno smo našli primer-no glasbo. Videli smo, kako lahko s primerno glasbo sceno podpreš, lahko pa jo tudi uničiš.

Nadja Ulbing: Kariera pred kamero, je to samo utopija?

Vsak dan gledamo različne filme in marsikdo od nas hoče, ali si želi postati tako popularen in uspešen, kot so to filmske zvezde. Hočemo imeti uspeh in denar. Mislimo, da je enostavno postati filmska zvezda, — pa ni. Tudi jaz sem sanjara o tem. Zdaj, ko sem imela priložnost so-delovati pri našem filmskem pro-jektu, gledam vse to iz drugega vidika.

Zelo je naporno gibati se pred kamero. Vsak dan moraš biti enkrat tu enkrat tam, to je zelo na-porno. Nimaš časa zase in za svoje konjičke. Prijateljstva po-stanejo površna — se tudi razi-dejo. Seveda, če si uspešen, ve-liko zaslužiš, ampak denar ni vse na svetu. Mnoge nove filmske zvezde zgubijo zaradi stresa in napetosti pri delu moč, voljo in

vse, kar so imele. Treba je začeti spet od spredaj. Je to prava ka-riera? Tisti, ki so močni in se upi-rajo proti pritiskom žurnalistov in družbe, lahko marsikaj dosežejo in so srečni v svojem poklicu. Nekateri pa hočejo svoje otroke že v otroštvu specializirati za film, jih pošljejo na filmske šole, a le malo jih je, ki se lahko uvelja-vijo pri tej trdi konkurenci. Mnoge filmske zvezde so pa le po slučaju postale to, kar so danes.

Poklic filmskega igralca ni dol-gotrajn, če imaš smolo, igraš samo pri enem filmu in potem spet čakaš, da te kak režiser angažira.

Kot igralec, in kot glavni igralec še posebej, moraš imeti res živce iz železa. Sto in stokrat moraš ponavljati eno in isto

Vedno spet sem pomislila na Vrbsko jezero, nisem bila edina. Spet se je bilo treba skoncent-rirati in delo je šlo naprej. Scene, ki so prišle v poštev, so bile že izbrane, drugače bi še danes tam sedeli in diskutirali!

Če danes gledam televizijo, včasih pomislim na delo, ki tiči v ozadju, da nastane tak npr. reklamni film — koliko ur monta-že?

Včasih traja posnetek za kratko sceno ure in ure. Pavze med snemanjem so kratke, in če je tehnika spet pripravljena, pa spet „veselo“ na delo. Seveda se moraš z igranjem oziroma z vlogo identificirati. Če režiser reče, da se naj jočeš, mu moraš tudi to željo izpolniti. Zato je zelo važno resno sodelovanje med igralci in režiserjem.

Včasih so bili trenutki, ko sem tudi jaz mislila, da bi to delala celo življenje. Zdaj vem, s kakimi žrtvami je ta trnjeva pot poveza-na. Vedeti moraš, kaj znaš, kaj hočeš in kaj lahko resnično narediš. Veliko moraš delati na svojem telesu in duhu, potem si na pravi poti. Ampak ta kolajna ima poleg sončne tudi senčno stran.

PRED PREMIERO

Selani pripravili „Trgovino“

Drama „Trgovina“ s svojo ostjo proti vojni in nasilju sploh in po drugi strani proti neustvarjalnemu in praznemu življenju se zdi zelo aktualna in vredna razmisleka.

„Trgovina“ prikazuje nasilje v najožjih odnosih, ki se na prvi pogled sploh ne zdijo nasilni.

„Trgovina“ prikazuje pridobitniško miselnost malega človeka, njegovo brezsrčnost, če gre za denar.

„Trgovina“ prikazuje preračunljiv, pokvarjen odnos bogatih držav do manj razvitega sveta. Bogati podpirajo nerazvite in si kupijo njihovo odvisnost; in če jim uspe zakuhati kak konflikt ali celo „malo“ vojno, imajo ogromne dobičke pri prodaji orožja.

Louisa, nezadovoljna v enoličnem okolju in ob malenkostnem, neizrazitem možu, se odloči spremeniti življenje. Najprej z uspešno trgovsko spretnostjo skuša zadostiti svoji želi po bogastvu, trgovino za gumbe in vezalke spremeni v nekakšno posredovalno agencijo. Enkrat smešno, drugič grozljivo so nakazane stopnje razvoja na njeni nezadržni poti navzgor. Prodaja gumbe po neverjetnih cenah, turista opremi z vsem, kar potrebuje oz. ne potrebuje, proda celo svojega moža in nazadnje ugotovi, da je najboljša kupčija preprodaja orožja. V tem se kaj hitro najde za enakomislečimi; zanimiva je za večje organizacije, ki se ukvarjajo z istimi posli.

Ko pri Louisi naročijo atomsko bombo, se Leopold dokončno upre temu načinu trgovanja in življenju, ki je podvrženo grenkobi in zlu; s tem si sam podpiše smrtno obsodbo. Louisino brezumno naprežanje za močjo in uspešnim „velikim“ življenjem je izgubilo zadnji smisel.

Premiera je to soboto ob 19. uri v Selah.

NASTOPAJO: Louise — Silvija Male, Leopold — Martin Dovjak, Stranka — Martina Oraže, Turist — Dani Dovjak, Stranka v črnem — Magda Dovjak, Polica — Sandi Mak, Zastopnik boja proti lakoti — Toni Stern, Gospod X — Mario Oraže, Cezar — Herman Oraže.

Režija: Franci Končan, vodja skupine: Milka Olip, lektor: Ana Mlakar, scena/kostumi: Saša Kump, oder: Franci Mak, Hanzi Roblek, Pepi Čertov, Martin Dovjak, luč/ton: Dani Dovjak, Heli Juch.

Premiera „Epilepsije rahločutnosti“ plesnega teatra IKARUS Lipušev Tjaž je zaživela novo

Včeraj zvečer je v Mladinskem domu v Celovcu, pod vodstvom režiserja in koreografa Zdravka Haderlapa, uprizoril plesni teater IKARUS „Epilepsijo rahločutnosti“, kate-re podlaga je Lipušev roman „Zmote dijaka Tjaža“. Haderlap: „Lipuševa zgodba ima zaradi vsebine in izpovedi tudi danes posebno vrednost. Kritično obravnavanje družbenih in cerkvenih konvencij ter posledice, ki jih imajo za človeka, nas je spodbudilo, da smo se odločili za izvedbo tega projekta!“

Plesni teater IKARUS deluje na povsem eksperimentalni in svojevrstni ravni. Težnjo postavlja predvsem izrazni ples, tesno povezan z rekviziti in prostori.

Ansambel IKARUS se je sprijel z obsežno tematiko Lipuševega romana „Zmote dijaka Tjaža“ ter skuša z gledališkimi izraznimi sredstvi v gledalčevo zavest priklicati po-

Prizor iz „Epilepsije rahločutnosti“

zabljenost zavest. Haderlap: „Menim, da je aktivno ukvarjanje s konflikti bolj produktivno od odrinjanja!“

Scena (scenografija in postavljanje odra — Christian Sadnikar) je razdeljena v tri slike, v katerih se nastopajoči gibljejo tudi na različnih ravneh, povezanih s senčno igro. Scena je brezčasna.

Prva slika prikazuje „Vas“ (spor med Tjažem in očetom ter prebivalci, prvi telesni napad, divja jaga ter prikazni v sanjah), ima navno folkloristično tendenco.

Druga slika „Internat — šola“

asistoidno zraza golo nasilje med dijaki, učitelji in vzgojiteljici, kjer pa tudi predčasno prikazuje v smislu „intervjuja“ Tjaževo smrt.

Tretja slika „Park“ se povsem razlikuje od prvih dveh; predvsem je drugačna plesna oblika. V estetskem plesu prikazuje ljubimca Tjaža in Nini (Karin Steinbrügger), njegovo smrt, za zaključek pa še osvoboditev, povezano z ljudsko slovesnostjo.

Vlogo Tjaža pleše mlada nardarjena Katrin Grumeth, ki skuša povsem prepričljivo z gledališkimi izraznimi in plesnimi sredstvi uprizoriti malega „rebela“, ki si sam ne more pomagati ter tako zaide v slepo ulico... Nini, ki se nekako naveže na Tjaža, pa pleše Karin Steinberger, medtem ko nadnaravno vlogo župnika, Boga in učitelja predstavlja Erich Pacher.

Glasba in kompozicija (profesionalno jo je pripravil Manfred Ramosch) pa popolnoma so-glasata s posameznimi slikami.

Režiser in koreograf Zdravko Haderlap: „Zmote dijaka Tjaža je Lipuševa zgodba, ki ima zaradi vsebine in izpovedi tudi danes posebno vrednost!“

Kaj so pisali časopisi po plebiscitu leta 1920?

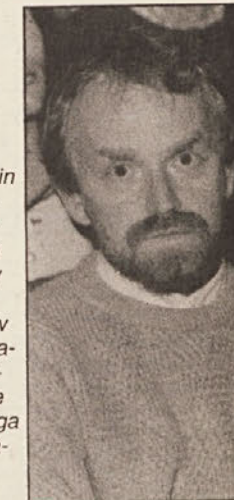
Razstava s to vsebino, ki nosi naslov „Naslednji dan“, so ta teden odprli v Velikovcu. Pripravila sta jo dr. Peter Aistleitner in mag. Dietmar Innerwinkler. Zanimiv izsledek razstave je, da so se za dogodek v prvi vrsti zanimali časopisi v tedanji Jugoslaviji in na Koroškem.

Mednarodna javnost — vsaj v medijih — ni posebej komentirala tega za obmejno področje tako pomembnega zgodovinskega dogodka. Tem bolj pa so posvečali pozornost temu dogodku slovenski časopisi ter časopisi na Hrvaškem in v Beogradu. Ti časopisi so ocenili izid plebiscita v prvi vrsti kot manipulacijo, ki so jo izpeljale nemško-nacionalne sile na Koroškem. Poročajo tudi o napadih nemško-nacionalistov na Slovence, ki so tedaj glasovali za SHS. Koroški časopisi so poročali seveda popolnoma nasprotno. O veliki zmagi, ki je bila mogoča kljub poskusom mani-

pulacije SHS itd. V nekaterih člankih pa koroški časopisi pozivajo tudi k spravi. Zanimivo je tudi, da 2 leti po plebiscitu na Koroškem ni bilo slovenskih časopisov, razen časopisa „Koroško Korošcem“, ki ga je tedaj izdajala Landsmannschaft. Ta časopis je poročal na 1. strani o izidu plebiscita z naslovom „Zmaga je naša“.

V slovenskem jeziku so pisali o dogodku še naslednji slovenski časopisi: Slovenec (ki je letos ponovno začel izhajati), Jutro in Slovenski narod. Razstava seveda ni popolna, ker bi bilo potrebno raziskati tudi časopisje v

Nemčiji, za kar pa bi potrebovali še veliko časa. Razstavo si lahko ogledate v kapeli sv. Jakoba (St. Jakobskapelle) v Velikovcu (kapelo najdete v bližini žandarmerije).

Dr. Peter Aistleitner in mag. Dietmar Innerwinkler sta pripravila v okviru „Srečanja v oktobru“ zanimivo razstavo, ki je precejšnjega dokumentacijskega pomena.

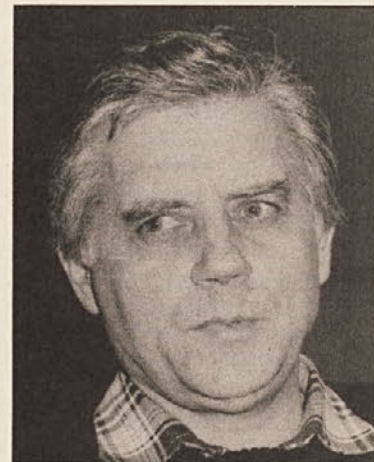

Slika zgoraj: V Velikovcu je zbrana zanimiva dokumentacija časopisni poročil o plebiscitu leta 1920. — Slika spodaj: odprtje razstave je bilo zelo dobro obiskano. Razstava pa je seveda tudi zdaj še odprta.

Od 5. do 10. oktobra

Prvo slovensko tekmovanje mlad organistov

Lovro Sodja — predsednik organizacijskega odbora

Orgle, ki jih radi imenujemo tudi kraljica glasbil, imajo posebno mesto v zgodovini glasbe. Kot priprava na drugo evropsko tekmovanje mladih organistov v Ljubljani bo od 5. do 10. oktobra v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma prvo „pravo“ slovensko tekmovanje mladih organistov. Prireditelja tekmovanja sta Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije in Cankarjev dom; pobudnik tekmovanja in predsednik organizacijskega odbora pa je Lovro Sodja.

Na tekmovanju sodeluje sedem mladih organistov iz Oglarske šole pri Teološki fakulteti v

Ljubljani, iz Akademije za glasbo v Ljubljani, iz Glasbene šole v Velenju ter iz Visoke šole za glasbo na Dunaju. Lovro Sodja: „Povabili smo vse slovenske organiste, vendar ker so obvezne skladbe dokaj težke (evropska raven), smo lahko sprejeli na tekmovanje samo sedem organistov. Tekmovali bodo v dveh starostnih kategorijah (I. kategorija do 20 let, II. kategorija: nad 20 let do zaključka šolanja).“

„Namen tekmovanja je vsem kvalitetnim učencem in študentom orglanja v Sloveniji in po svetu omogočiti, da se med seboj preizkusijo; vrhu tega imajo

tudi najboljšo možnost, da se udeležijo II. evropskega tekmovanja, ki bo oktobra 1992, ravno tako v Cankarjevem domu v Ljubljani!“

Petčlansko žirijo vodi prof. Hubert Bergant (Akademija za glasbo v Ljubljani). Prav tako je v žiriji tudi Primož Ramovš, čigar dve skladbi sta na tekmovanju obvezni.

Poleg rednih nagrad (diplom) so predvidene tudi denarne in materialne nagrade. Vendar je sodelovanje na II. evropskem oglaškem tekmovanju za nastopajoče bistveno pomembnejša nagrada.

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 4. oktobra
Nove knjige.

SOBOTA, 5. oktobra
„Od pesmi do pesmi —
od srca do srca.“

NEDELJA, 6. oktobra
6.30—7.00 Dobro jutro na
Koroškem. — Duhovna
misel (p. Mihael Žužek).
18.10—18.30: Dogodki in
odmevi.

PONED., 7. oktobra
Otrok in materina beseda.

TOREK, 8. oktobra
Partnerski magazin.

SREDA, 9. oktobra
Glasbena sredo.
21.05—22.00
Narodopisec Janez Schei-
nigg — Venčki narodnih
pesmi.

ČETRTEK, 10. oktobra
Rož — Podjuna — Zila.

Otrok in materina beseda
Ponedeljek, 7. 10.,
v slovenskem radijskem sporedu,
pripravlja Mirko Bogataj

Vse manj prvošolčkov na Koroškem,
ki jih starši prijavijo k dvojezičnemu
pouku, obvlada svoj materin jezik.
Razvoj je že dalj časa zaskrbiljujoč.
Vzrokov je precej: mešani zakoni,
odsotnost enega od staršev, ne na-
zadnje pa tudi malomarnost mnogih,
ki svojo odgovornost prepuščajo kar
šoli. Kljub dramatičnemu razvoju, ki
že ogroža preživetje cele narodnost-
ne skupnosti, ni znanstvenih razis-
kav, ki bi problemu skušale priti do
živega, in še manj konkretnih akcij,
ne političnih, ne kulturnih. Ko raz-
pravljamo o medkulturnem življenju,
gradimo na identiteti. Kako je z našo
narodnostno, z jezikovno?

Glasbena šola vabi na obisk
KONCERTA NAGRAJENCEV I.
SLAVENSKEGA TEKMOVANJA
MLADIH ORGANISTOV V Ljub-
ljani. Koncert bo v četrtek, 10.
10., ob 19.30 v Gallusovi dvorani
Cankarjevega doma. Na koncertu
sodelujejo mladi slovenski orga-
nisti, ki študirajo orgle v Sloveniji
in na Dunaju. Vstopnice po 30,—
šil. lahko rezervirate v pisarni
Glasbene šole, Celovec, Miksch-
allee 4 (tel. št. 0463/35985)
najkasneje do 3. 10. 91.

Velikovec: srečanje v oktobru

Letos bodo v Velikovcu drugič izvedli niz prireditvev pod naslovom „Srečanje v oktobru“. Prireditelji so vse mladinske organizacije v okraju Velikovec. To so Mlada VP, Mlada KEL, SJ, Zelena izobraževalna delavnica, ZAL Velikovec, Katoliška mladina in „Kulturkreis“ Velikovec.

Že lani so prireditve uspele in so nudile obiskovalcem kritičen pogled na plebiscit leta 1920, predvsem pa na današnji položaj v deželi.

Nedelja, 6. 10., 14.30
„**POGLED NAZAJ V PESMI IN SLI-**
KI“ — delavnica na deželi, prikazan na
starih slikah
Gospodinjka šola Št. Rupert

Ponedeljek, 7. 10., 19.00
VERNISAŽA: Ingeborg Maierhofer,
Andreas Karner, Gerd Rainer, Jože
Boschitz. — Mestni stolp

Petek, 11. 10., 20.00
TEVŽEJ: Film, življenje čudaka na
južnem Koroškem
Režija: Marjan Sticker
Atelier der Fa. Eulenspiegel, Hans
Wiegele-Str. 5

Sobota, 12. 10., 19.00

Naš tednik, Narodni svet, Enot-
na lista in Kršč. kulturna zveza
v novih prostorih

Zgoraj navedene ustanove so se
preselile v skupne prostore v 3. nad-
stropje bivšega Slomškovega doma,
10.-Oktober-Str. 10. Vse ustanove
bodo zdaj v enem nadstropju, tako da
bodo seveda tudi znatno lažje do-
segljive.

Telefonske številke:
NT: 0463/512528* 21—27 (faks: *22)
NSKS: 0463/512528* 23, 28
EL: 0463/512528* 29, 30
KKZ: 0463/516243* 0

CELOVEC

Slovenski glasbeni projekt
CESTE, CESTE KAM VSE GRESTE!
Čas: v soboto, 5. 10., ob 19.30
Kraj: v Modestovem domu v Celovcu
Prireditelj: Katoliška mladina, vstopnina:
šil. 30,—

SELE

Premiera igre
„TRGOVINA“ (Jeannine Worms)
Čas: v soboto, 5. 10., 19.30
Kraj: v farnem domu v Selah
Nastopa: gledališka skupina KPD
„Planina“
Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah
Režija: Franci Končan

Tečajji slovenščine
v Tinjah

v torek, 15. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA ZAČETNIKE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srienč

v četrtek, 17. okt., od 18. do 20. ure
SLOVENŠČINA ZA NAPREDUJOČE
I. del
Vodi: ravn. Mirko Srienč

KOTMARA VAS

VESELICA GORJANCEV
Čas: v soboto, 28. 9., ob 20. uri
Kraj: pri PUŠNIKU v Št. Kandolfu
Prireditelj: SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi
Za ples igrajo: „Fantje iz Podjune“

MLADINSKO BOGOSLUŽJE:
mestna cerkev Velikovec

Sobota, 12. 10., 20.00
ZVOČNA MEDITACIJA, glasbeno po-
tovanje v različne kulture
Mestna hiša, sr. dvorana

Torek, 15. 10., 20.00
„NARODNOSTI — TABU ZA EVRO-
PO?“ — Diskutirajo: dr. Peter Janko-
witsch, državni sekr.; dr. Hubert
Frasnelli, Südtir. VP; dež. gl. dr. Chri-
stof Zernatto, Karel Smolle.

Vodja diskusije: Wolf in der Maur
Mestna hiša — obč. sejna dvorana
Razstave so odprte do vključno
15. oktobra.

VELIKOVEC

„**POGLED NAZAJ V PESMI IN SLIKI**“ —
razstava slik iz podeželskega vsak-
danjaka

Čas: v nedeljo, 6. 10., ob 14.30
Kraj: v Gospodinjki šoli in Št. Rupertu pri
Velikovcu. Prireditelj: PD „LIPA“ Velikovec
Sodeluje: Vokalno-instrumentalna skupi-
na PD „Lipa“

Krščanska kulturna zveza v Celovcu,
Slovenska prosveta v Trstu in Zveza
slovenske katoliške prosvete v Gorici

5. Primorski dnevi
na Koroškem

Komedija v treh delih
GOSPOD EVSTAHIJ Z GORIŠKE, Eu-
gene Labiche-Zarko Petan-Ervin Fritz
Režija: Emil Aberšek
Gostuje: Dramski odsek prosvetnega
društva „Štandraž“
nedelja, 6. oktobra, ob 19.30 v farni
dvorani v Št. Jakobu
Soprireditelji: SPD „Rož“ v Št. Jako-
bu, Katol. prosveta v Št. Jakobu in
Društvo upokojencev v Št. Jakobu

VESELA IGRA O ŽALOSTNI PRIN-
CESINJI, Fran Milčinski
Režija: Franko Žerjal
Gostuje: oder 90 Slov. katoliškega
prosv. društva „Mirko Filej“ iz Gorice
ponedeljek, 7. oktobra, ob 11. uri v
ljudski šoli Mohorjeve
Soprireditelj: Ljudska šola Mohorjeve

Vesela igra o žalostni princesinji
Fran Milčinski
Režija: Franko Žerjal
Gostuje: oder 90 Slov. katoliškega
prosv. društva „Mirko Filej“ iz Gorice
ponedeljek, 7. oktobra, ob 16. uri v
Modestovem domu v Celovcu
Soprireditelj: Modestov dom

KONCERT

Izvajajo: učenci Slovenskega centra
za glasbeno vzgojo „Emil Komel“,
Glasbene šole Žabnice — Kanalska
dolina in Glasbene šole na Koroškem
sobota, 12. oktobra, ob 19. uri v
ljudski šoli v Bilčovsu
Soprireditelj: GŠ na Koroškem

SODALITAS

Dom v
Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

od petka, 4. oktobra, od 15. ure do so-
bote, 5. oktobra, ob 16. ure
DNEVI ZA MINISTRANTE od 8. do
10. leta
Voditelj: kaplan Janko Krištof s skupi-
no sodelavcev

v petek, 4. oktobra, od 18. do 21. ure
SLIKANJE NA STEKLO ZA
ZAČETNIKE IN NAPREDUJOČE,
nem.
Vodstvo: Renate Terpetschnig

v soboto, 5. oktobra
Romarsko potovanje po stopinjah
škofa Slomška
(Obisk njegove rojstne župnije
PONIKVA)

v nedeljo, 6. oktobra, ob 14. uri
Po sledovih naših prednikov: **GRA-**
CARCA „potopljeno“ mesto ob Klo-
pinjskem jezeru
Kraj srečanja: pri gostilni Fichtenhof
v Podgradu, kjer je muzej „Gracarca“,
namreč ob vznožju griča

v četrtek, 10. okt., od 14. do 19. ure
Tečaj za spretno roke: **TISK NA BLA-**
GO, nem.
Voditeljica: Erika Malle

v četrtek, 10. oktobra
Vožnja na razstavo INKA PERU v
Schloßmuseum Linz, nem.
Indijanska kultura preko tri tisočletja

od petka, 11. oktobra, od 18. ure do
nedelje, 13. oktobra, do 13. ure
MEDITACIJA, POT K MOLITVI V
MOLKU; nem.
Spremljavo: Bert Kemming in Jože Ko-
peinig (bogoslужja)

od sobote, 12. oktobra, od 14.30 do
nedelje, 13. oktobra, do 16.30
PRIPRAVA NA ZAKON, nem.
Spremlja: Jože Kopeinig
Predavatelj: zdravnik, mati, duhovnik

v ponedeljek, 14. oktobra, ob 19.30
iz serije: **ZAŠČITA OKOLJA V VSAK-**
DANJOSTI
KOZMETIKA, nem.
Predavateljica: mag. Margit Dotter in
Elisabeth Sornik

od torka, 15. oktobra, do srede, 16.
oktobra
POTOVANJE NA DUNAJ, nem.
Spremljevalec: p. Cornelius Dings
SSS

v torek, 15. okt., 14.30 — 16.30
PRIDELAVA ZELIŠČ IN PRAVA UPO-
RABA V BIO-VRTU, nem.
Predavateljica: prof. Edith Santler

GALERIJA TINJE
Razstava slik
BARE REMEC iz Argentine
Razstava je odprta do 5. novembra
1991

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo
„Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata pred-
sednik dr. Matvey Grlic in osrednji tajnik mag. Marjan
Popp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), urednika: Mari-
jan Fera in Franc Sadjak, 9020 Celovec, Viktringer Ring
26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktrin-
ger Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se
na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec;
telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka
04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Glonarjeva 8, 61000
Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 900,—
Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta),
posamezna številka 8,— šil. (20,— Din.).

KATOLIŠKI DOM PROSVETE **SODALITAS** KATHOLISCHES BILDUNGSHHEIM

EU - SERIJA PRIREDITEV

NOVO OBLIKOVANJE EVROPE

UGODNA PRILOŽNOST ALI NEVARNOST?

SREDA
9. OKTOBER
1991
19.30

PODUSKA DISKUSIJA v slovenskem jeziku:
„MULTIKULTURNOST – NOVA MOŽNOST ZA KOROŠKE SLOVENCE ALI IZGUBA IDENTITETE?“

SODELUJEJO:
mag. TEREZUJA STOŠIČ, zastopnica manjšin v parlamentu / ZAL
dv. sv. prof. dr. REGINALD VOSPERNIK, ravnatelj na ZG za Slovence
ANDREJ WAKOJNIG, predsednik Enolne liste (EL)
prof. TOMAŽ OGRIS, govornik delovne skupnosti „Avstrijskih narodnosti v SPÖ“
mag. PEP MARKETZ, duhovnik
VODJA DISKUSIJE: mag. MARIJAN PIPP

SREDA
13. NOVEMBER
1991
19.30 Uhr

PREDAVANJE v nemškem jeziku:
„EVROPSKA DEDIŠČINA JE NJENA RAZNOLIKOST“

Kakšno mesto imajo jezikovne manjšine v novi Evropi?
Južna Koroška in Južna Tirolska dobivata vedno večji pomen.
PREDAVATELJA:
dr. PETER JANKOWITSCH, državni sekretar za integracijo in za sodelovanje pri pomoči deželam v razvoju
univ. prof. dr. ANDREAS KHOL, poslanec v državnem zboru in zunanje-politični govornik Avstrijske ljudske stranke / ÖVP
VODJA DISKUSIJE: dv. sv. prof. dr. REGINALD VOSPERNIK, podpredsednik Federalistične unije evropskih narodnih skupin / FUENS

SOBOTA
23. NOVEMBER
1991
19.30

V POGOVORU / IM GESPRÄCH:
Ministrski predsednik prof. LOJZE PETERLE, Republika Slovenija, in namestnik zveznega kancera, zvezni minister dr. ERHARD BUSEK, Republika Avstrija, bosta spregovorila na temo:

„EVROPA NA PRELOMNICI“
Ob primeru odnosov med Avstrijo in Slovenijo.

VODJA DISKUSIJE: KAREL SMOLLE, poslanik slovenske vlade na Dunaju
SIMULTANO PREVAJANJE: univ. prof. dr. ERICH PRUNČ in mag. FRANČ MANDELČ

PETEK
3. JANUAR
1992
19.30

PODUSKA DISKUSIJA z odličnimi zgodovinarji iz prostora Alpe-Jadran:
„POTREBUJE NOVA (SREDNJA) EVROPA TUDI NOVO ZGODOVINSKO PODOBO?“

SODELUJEJO:
univ. prof. dr. HELMUT RUMPLER, Celovec
univ. doc. dr. MARINA CATTARUZZA, Trst
univ. doc. dr. KARL STUHLFARRER, Dunaj
univ. prof. dr. DUŠAN NEČAK, Ljubljana
VODJA DISKUSIJE: univ. doc. dr. ANDREJ MORITSCH, Šteben na Zili

V SE PRIREDITVE BODO V DOMU V TINJAH!

NA TELEVIZIJI

„Dober dan, Koroška“
6. 10., ob 13. uri, TV 2
predvidoma z naslednjimi prispevki:

Prijateljstvo preko meja —
Zvon kot izraz povezanosti:
Srečanje planincev
v Savinjski dolini

IKARUS:

Epilepsija rahločutnosti
Večer sodobnega plesa po
motivih Lipuševega romana
„Zmote dijaka Tjaža“

Biološko kompostiranje

Podjunski slikar in restavrator
Jožef Stefan obvaruje
edinstvena znamenja
pred razpadom

Začarani medved II

Nogomet:
ATSV Wolfsberg — SAK

Zobozdravnik
dr. Michael Weber

Celovec, Sariastraße 9,
telefon 50590 ali 04228/2900

išče

za pomoč v ordinaciji vestno in
zanesljivo dekle, ki bi se želela
izučiti za asistentko v tej stroki.
Čimprej se javite na gornji naslov.

Slovenska firma registrirana v Avstriji z manjšim obsegom poslovanja, specializirana za uvoz/izvoz opreme za avtomatsko identifikacijo išče

poslovni prostor
v okolici Celovca ali
bližini mejnega prehoda
Ljubelj z občasno
SOUPORABO:

- pisalne mize
- omare
- telefona
- telefaksa
- tajnice z znanjem slovenskega jezika, poznavanjem uvozno/izvoznih dokumentov

Firma deluje iz Ljubljane, zato predvsem potrebujemo naslov za dostavo pošte in občasen sprejem strank.

Pripravljeni smo pokriti del najemnine, stroškov PTT in stroškov tajnice. Prosimo, da vaše ponudbe pošljete na tel./fax + 38 61 51 407.

IŠČEMO: Gospodinja ali dekle, ki se hoče izobraziti kot gospodinja — letoletna zaposlitev.

Naslov: Rutar Lido KG
A-9141 Dobrla vas/Eberndorf
Tel.: 04236/2262-0
Telefax: 04236/2220

Krščanska kulturna zveza v Celovcu
Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici
Slovenska prosveta v Trstu

5. PRIMORSKI DNEVI
NA KOROŠKEM

BENEFICNI KONCERT za vojne žrtve v Sloveniji

„GALLUSOVO ZVOČNO BOGASTVO“
moteti za enega, dva, tri ali več zborov iz zbirke Opus musicum

NEDELJA, 13. OKTOBRA, ob 14.30
MESTNA CERKEV ŠT. ILJ V CELOVCU
STADTPFARRKIRCHE ST. EGYD

POKROVITELJI:
Krški škof dr. Egon Kapellari
Ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar
Tržaški škof dr. Lorenzo Belomi

IZVAJAJO:
Združeni mladinski, dekliski, moški in mešani zbori Primorske

SOPRIREDELITELJI:
ORF – slovenski oddelek, Nedelja, Kärntner Kirchenzeitung
in oddelek za cerkveno glasbo pri krški škofiji

A-9020 Klagenfurt / celovec
Spengergasse 3
tel. 0 46 3 / 54 5 68
fax 0 46 3 / 54 5 68-15

center za WordPerfect
izdelava tiskovnih predlog

CARIMPEX
Export-Import-Transit Gesmbh
A-9020 KLAGENFURT / CELOVEC

PISMA BRALCEV

Če je kdo brez napak, naj prvi vrže kamen!

Dolga leta sem se osebno, v okviru Katoliške mladine, zavzemal za delo z mladino na podeželju. Prav v tej organizaciji sem imel tudi možnost pozitivno razvijati svojo osebnost in svoje osebne sposobnosti. Iz tega gibanja sem tudi odnesel svoj lastni narodno politični profil in prestopil poklicni prag za naše samostojno gibanje. V okviru slovenskih občinskih odbornikov sem spoznal, kako pomembno je delo naših mandatarjev po občinah, ki se požrtvovalno in iz samega idealizma trudijo vsak dan za dobrobit slovenske narodne skupnosti in za njene pravice.

Zelo sem prizadet, ko sem moral ravno iz ust nekdanjega tajnika Katoliške mladine v Nedelji razbrati, da je slovenska narodna politika umazana „župa“, ki pokvari osebnost. Obžalujem pa tudi, če jo je on dejansko tako doživljal — polno laži, sovraštva in zavisti.

Moja osebna prizadetost pa izhaja iz tega, ker morem iz teh izjav predpostavljati, da je vse delo, ki ga dejansko iz prepričanja in srčno skupno z občinskimi odborniki in vodstvom Enotno liste opravljam, umazano in kvari naše volilce. Vsiljuje se mi tudi dejstvo, da sovražim in sem poln laži.

Če vse to velja za našo narodno politiko in s tem tudi za mojo osebo,

je moral biti tudi začetek mojega udeleževanja pri Katoliški mladini zgrajen na slabem in gotovo ne na krščanski osnovi.

Mislim, da takšna podtikanja politikom ne služijo v odkritem dostopu do politike in tudi kritičnemu razmišljanju o našem političnem delu. Osebo so me te izjave grenko razočarale in prizadele, ker mislim, da se le trudim s poštenostjo in angažiranostjo delovati v prid našemu samostojnemu nastopu in narodni skupnosti. Ravno zaradi tega je po dolgem razmišljanju le potreben odgovor, da tudi kot narodno politično anagažirana osebnost lahko ohraniš dostojanstvo, spoštovanje in zaupanje.

Kot bivši predsednik Katoliške mladine pa sem tudi prizadet, da ravno iz vrst Katoliške mladine pride takšno na splošno žaljivo podtikavanje politikom. Mnenja sem, da bi se moral vsak kristjan truditi za boljše razumevanje in človeško dostojanstvo tudi med slovensko narodno skupnostjo.

Če je kdo brez napak, naj prvi vrže kamen!

Bernard Sadovnik,
nekdanji predsednik Kat. mladine

Globalnica/Celovec

Redni občni zbor SAK
SAK vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo v petek, 4. okt., ob 19. uri v gostišču JUENNA v Globasnici.
Na dnevnem redu so tudi volitve novega odbora SAK

Veliko razburjenje v 61. minuti: branilec Treibacha je podrl Lippuscha (sredina), ki se upravičeno razburja. Sodnik mag. Fera skuša miriti.

1300 navijačev — SAK naprej na 1. mestu!

1300 gledalcev je prišlo preteklo nedeljo na vrhunsko tekmo med SAK in Treibachom v Celovec. Videli so odlično in hitro tekmo, ki se je končala s pravičnim remijem, čeprav bi SAK lahko tudi zmagal. Toda spet enkrat sodnik ni SAK prisodil enajstmetrovke...

SAK — Treibach 1:1 (0:0)

SAK: Preschern 3, Urschitz 4, Kreutz 5, Pappeler 5, dr. Ramšak 5, Brdjanović 4, Galo 3, M. Sadjak 3, Hober 4, Blažej 3, Lippusch 3

Annabichl, 1300 gledalcev

Sodnik: Fera (dober, le da je spregledal 11-m)

Strelec: Groicher (63.), oz. Kreutz (77.)

SAK je pričel presenetljivo z Wernerjem Urschitzem kot liberom, od legionarjev pa je igral Camil Brdjanović. Postava je bila torej vsekakor ofenzivna, kljub temu pa je igral SAK bolj previdno, kot doslej v letošnjem prvenstvu. Tudi Treibach je pričel previdno in zelo srečno prevzel v 63. minuti vodstvo. Vratar Adi Preschern je „požrl jajce“ iz 35 metrov. Po tem

šoku je trener dr. Ivan Ramšak spreminil postavo, poslal v napad Urschitza; nato je SAK izenačil. Tokrat je s strelom iz 25 metrov zagotovil moštvo točko sam kapetan Miha Kreutz (glej tudi komentar desno). Po tem zadetku je SAK z vso vnemo skušal dati še odločilni gol, toda Sakovcem je zmanjkalo časa.

Povedati je še potrebno, da je pri rezultatu 0:0 v kazenskem prostoru podrl branilec Treibacha napadalca SAK Lippuscha (dokazuje tudi televizijski posnetek), toda sodnik ni prisodil enajstmetrovke SAK. Dodati je potrebno, da je pred tekmo Treibach

prek časopisov vodil pravo živčno vojno proti sodniku, kateremu je očital dobre odnose s SAK. Tak način manipulacije je SAK ostro zavrnil in sodniku zavoljo tega ni dajal nobenih večjih očitkov.

V Wolfsberg po eno točko

„V nedeljo se peljemo v Wolfsberg po eno točko.“ To je geslo SAK za srečanje z ATSV Wolfsberg; tam je SAK po navadi v preteklih letih pustil točki. Toda vsi so prepričani, da se bo tudi ta negativna serija končala. Eno so Sakovci letos že, z zmago v Lienzu.

Že dva dni poprej, v petek, pa čaka celotni SAK še ena preizkušnja, namreč redni občni zbor, kjer bodo člani volili med drugim nov odbor, ki bo naslednja leta skrbel, da bo klub lahko deloval po uspešni poti naprej.

KOMENTAR TEDNA

Miha Kreutz
Kapetan SAK

Na tekmi proti Treibachu sem doživil duševna presenečenja, kot le redkokdaj prej. Najprej se nova postava ni popolnoma obnesla, kajti zelo dolgo smo potrebovali, da smo si organizirali igro, da smo lahko igrali sproščeno; nato smo prejeli nepotrebni gol, kar nas je sicer nekoliko vznemirilo, a hkrati šele prav zbudilo. Nato smo napadali samo še mi, kar se je tudi obrestovalo v našo prid.

Če je potrebno, zadenemo tudi branilci!

Manfred Hober mi je namreč iz prostega strela (kota) podal žogo, ki sem jo iz dvajsetih metrov poslal „direktno“ v gol. Ker je bil udarec izredno močan, ga verjetno noben vratar ne bi mogel ubraniti. Ko sem zasledoval žogo, sem najprej mislil, da bo zadel a le vratnico. Bogu hvala, ni bilo tako. Ker je že nekaj let od tega, ko sem na prvenstvu zadnjič zadel za SAK gol, je bilo osebno veselje še večje. Vrhu tega je bil to izredno pomemben in tudi lep gol.

V nedeljo gostujemo v Wolfsbergu, kjer nas čaka že osem tekem neporaženi nasprotnik ATSV Wolfsberg. V zadnjih letih smo se iz Wolfsberga večinoma vrnili praznih rok. Zato bo tokrat za uspešno tekmovanje potrebna popolna zbranost in borbenost vseh igralcev. Iz okrepljene obrambe ter s hitrimi protinapadi bomo skušali priti do uspeha; že v Lienzu nam je taka taktika dobro uspela. Ta način igre nam zelo ugaja, kajti imamo izredno hitre napadalce, ki prav na takih tekmah pridejo do polne veljave. Sploh smo se letos v napadu zelo dobro okrepili, kar se opaža iz tekme v tekmo. Prav zaradi tega so v tej prvenstveni sezoni naše možnosti za naslov prvaka bistveno boljše od prejšnjih letih.

Selani nesrečno oddali točko

Wölfnitz — Sele 2:2 (1:1)

Sele: E. Oraže 4, Božič 4, A. Mak 3, F. Oraže 4, Jug 3 (53. P. Čertov 3), Z. Oraže 3 (53. Travnik 4), Radosavljevič 3, N. Hribnik 3, K. Hribnik 3, A. Oraže 3, M. Oraže 4

Wölfnitz: 80 gledalcev

Sodnik: Zanin (popravljen)

Strelec: A. Oraže (27.), M. Oraže (68.)

Tekma je potekala na zelo nizki nogometni ravni. V 25. minuti so domačini povedli na 1:0, le minuto pozneje pa je A. Oraže zaslužen rezultat izenačil. V drugem polčasu so domačini ponovno prevzeli vodstvo, nakar je

18-letni napadalec M. Oraže je rezultat izenačil na 2:2

prišlo do zamenjave; trener Travnik in P. Čertov sta stopila v igro. Ta poteza se je izkazala kot plodovita, kajti Selani so naenkrat zaigrali bistveno boljši nogomet. Tako je M. Oraže zadel drugi gol, nekaj trenutkov pozneje pa sodnik Zanin iz nerazumljivih vzrokov Selanom (po prekršku nad A. Oražejem) ni prisodil 11-metrovke.

Jakobičevo moštvo gostuje v Selah

Moštvo iz Bistrice/R. je naslednji nasprotnik Selanov. Le-tam pa vodi igro nekdanji trener in igralec Selanov Matjaž Jakobič. Bistričani zasedajo sicer samo 11. mesto, vendar se z velikimi pričakovanji peljejo v Sele — na zadnji tekmi so premagali Grabštanj kar s 5:0.

ATSV Wolfsberg — SAK

v nedeljo, 6. oktobra 1991,
ob 15. uri,
na stadionu v Wolfsbergu

Koroška liga:

1. SAK	10	5	5	0	22:6	15
2. Treibach	10	6	3	1	18:10	15
3. Wietersdorf	10	6	2	2	18:11	14
4. Lienz	10	5	2	3	10:10	12
5. WAC	10	4	3	3	17:10	11
6. Matrei	10	2	7	1	12:8	11
7. Wolfsberg	10	3	5	2	15:14	11
8. Št. Vid	10	5	1	4	13:12	11
9. Pliberk	10	3	4	3	12:11	10
10. Breže	10	4	1	5	19:19	9
11. Trg	10	3	3	4	7:10	9
12. Celovec	10	2	4	4	8:13	8
13. Mölltal	10	2	3	5	8:14	7
14. VSV	10	2	3	5	6:16	7
15. Klopinj	10	0	5	5	7:13	5
16. Lendorf	10	2	1	7	7:22	5

KRATKE ŠPORTNE NOVICE

● ŠAH

Ali bo „Spodnja liga, zahod“ odskočna deska v Koroško ligo? Prva ekipa šahovskega društva Slovenske športne zveze — SŠZ Carimpex se je preselila iz vzhodne v zahodno ligo, kjer se želi ekipa sekcije vodja Ivana P. Lukana končno povzpeti v Koroško ligo. Prvi korak je bil kar precej obeta-ven, kajti premagali so TSU Obervellach s 5:3. Druga ekipa — SŠZ Posojilnica, ki tekmuje v 1. razredu vzhod, pa je v Wietersdorfu podlegla s 5:3. Že jutri tekmuje prva ekipa za „cup“ na 4 deskah v Weitensfeldu. Na zmagovalca čaka nato skorajda nepremagljiva ekipa iz Bekštanja, ki tekmuje v regionalni ligi.

● ODOBJKA

Jutri začetek prvenstva v regionalni ligi; SK Dob — UVC Graz. Tekmovalni načrt regionalne lige predvideva, da bodo Dobljani prvi dve tekmii igrali na domačih tleh (v dvorani zvezne gimnazije v Velikovcu). Prva tekma bo v soboto, 5. okt., ob 19. uri; nasprotnik prihaja iz Gradca. Dan navrh, ob 11. uri, je nasprotnik Dobljanov Mürzzuschlag. Oba nasprotnika sodita med „dobre ekipe“ v regionalni ligi. Prav zaradi tega so Dobljani z izjavami precej previdni, vrhu tega poznajo moč nasprotnikov le površno. Na vsak način pričakuje precej spremenjena dobljanska ekipa (nov trener Branko Golob, legionar Bojan Mlakar, Pepej Trampusch in Martin Micheu pa sta se vrnila iz Celovca) popolno podporo s strani gledalcev.

● Tudi gripa Petru Wrolichu ni kos

Na lepi in težavni, 12 km dolgi gorski progi v Stoderzinknu, je Peter osvojil naslov avstrijskega prvaka v gorski vožnji. Čeprav je Petra še ne popolnoma prestana gripa le nekoliko slabela, je kljub temu v zadnjih metrih premagal „favorita“ Hempla iz Celovca.

So Kapelčani podcenjevali Boroveljčane?

Železna Kapla — Borovlje 1:2 (0:1)
 Železna Kapla: Rus 3, Rozman 4, Grubelnik 4, Köck 3, Baloh 4, Šporn 3, Jenschatz 2, Reinwald 3, Wicher 2 (55. Germadnik 3), Kuchar 3 (46. Ošina 4), Kukovica 4
 Železna Kapla: 300 gledalcev. Sodnik: Wieser (zelo dober). Strelec: Šporn (65.) oz. Maver (21. in 75.)

Boroveljčani so bili v 1. polčasu vidno boljše moštvo; kljub temu so dosegli gol le s pomočjo stranskega sodnika. Ta namreč Maverja, ki pa je zadel prvi gol, ni videl v prepovedanem položaju. Da Kapelčani rezultata niso izenačili že v 1. polčasu, pa je usluga zelo dobrega nasprotnega vratarja Schwarza, ki je ubranil 11-metrovko Jenschatza. V drugem polčasu so Kapelčani rezultat sicer izenačili (uspešen je bil Šporn z lepim strelom), vendar je bil v 75. minuti ponovno uspešen Maver. S strašno močnim prostim strelom je zagotovil Boroveljčanom zmago; v zadnji minuti pa je imel Rozman smolo, ko je z glavo zadel le prečko. Fera: „Nekateri so nasprotnika podcenjevali!“

Proti ASV z zelo previdno „taktiko“ — Trener Fera je bil razočaran nad nekaterimi igralci, ki na tekmii proti Borovljam niso dali od sebe vsega. Zato bo proti ASV od začetka igral Ošina. Celovčane, ki so doma kar precej nevarni, pa želi presenetiti s previdno taktiko (dva napadalca).

Siegfried Užnik — lani je igral še v Železni Kapli, tokrat je bil v majici gostov eden od najboljših.

Bilčovščani premagali „favorita“ za 1. mesto

Bilčovs — Velikovec 1:0 (0:0)
 Bilčovs: H. Schaubig 5, Partl 4, Rauter 4, Schel-lander 4 (75. Schlemitz 5), J. Kuess 4, W. Kuess 4, Hobel 4 (54. Weichboth 3), G. Schaubig 3, Hartl 3, Fischer 3, Quantschnig 4
 Bilčovs: 300 gledalcev. Sodnik: Gatterer (dober). Strelec: Hartl (79.)

10 minut pred koncem je Christian Hartl zagotovil Bilčovščanom zmago. slike/NT Fera

Ker je standardni vratar Katnik poškodovan (natrgana mišica), ga je presenetljivo dobro nadomestil H. Schaubig, igral pa je tudi trener S. Hobel. V 1. polčasu Bilčovščani gostom skorajda niso dopustili priložnosti za gol, nasprotno pa sta Quantschnig in Hobel napravila dve lepi „šansi“. V 2. polčasu so gostje prevzeli igro v svoje roke ter nekajkrat nevarno ogrozili domača vrata. V tem obdobju se je vratar Schaubig pokazal v izredni „formi“. V enem izmed številnih hitrih protinapadov domačinov, je Hartl zadel odločilni gol. Tako so Bilčovščani presenetljivo premagali favorita v podligi vzhod.

Proti Borovljam manjka tudi Fischer — Poleg poškodovanega Katnika bo na tekmii proti Borovljam manjkal tudi Fischer. Njega bo nadomestil Krainer, ki stanuje v Borovljah. Prav zaradi tega je obljubil borbo do zadnjega ter najmanj točko, s katero bi bil tudi trener Hobel popolnoma zadovoljen.

Po 30 min. so vrgli Šmihelčani puško v koruzo

Metlova — Šmihel 4:0 (3:0)
 Šmihel: Leitgeb 5, Wriesnig 3, Schein 3, Buchwald 2, Lutnik 2, Klančnik 2 (36. Juri 3), Figoutz 2, Rup 3, Gros 2 (45. Krewalder 1), W. Berchtold 2, Mot-schilnig 2
 Metlova: 350 gledalcev
 Sodnik: Kienzl (zelo dober)

Do 28. minute so bili Šmihelčani enakovredni nasprotnik, nato pa so prejeli zapovrstjo dva gola, ki sta pravzaprav predčasno odločila derbi v prid Metlove. Mlada šmihelska ekipa je namreč nato igrala precej nespametno in še pred polčasom prejela tudi tretji gol. V 2. polčasu je derbi potekal precej mirno, višek pa je bila lepa poteza metlovškega napadalca Sadovnika, ki

je po lepi „solo akciji“ rezultat povišal na 4:0. Opaziti je bilo, da je Šmihelčane preigral kot negibljive stoječe palice... V 88. minuti je Šmihelčana Lutnika žoga polno zadela v glavo; posledica — lahek pretres možganov.

„Vsakega je potrebno spoštovati!“ — V naslednjem kolu gostuje v Šmihelu moštvo iz Galicije, predzadnji na tabeli. Trener Gostenčnik: „Vsakega nasprotnika, tudi najslabšega, je potrebno spoštovati. Nobenega nasprotnika ne smemo podcenjevati, tudi Galicije ne!“ Vprašljiva sta Lutnik in Klančnik.

Hud poraz Globašanov na domačih tleh

Globasnica — Šmihel/L. 1:7 (0:2)

Globasnica: Preitenegger 2, Wautsche 2, Fera 2, Zankl 2, G. Sadjak 2, Ch. Micheu 2, Hren 3, P. Sadjak 2, Silan 2, Kordesch 2, E. Pajancič 2. — Globasnica: 100 gledalcev. Sodnik: Krapinger (dober). Strelec: Silan (58.)

Globašanom sta manjkala Schatz (poškodovan) in Pleschgatternig (dve tekmii ne sme igrati). Začetek tekme je bil, predvsem s strani Globasnice, zelo razburljiv, kar so gostje takoj izrabili v svojo prid. Po 15 minutah so vodili že z 2:0. V drugem polčasu so Globašani sicer razliko zmanjšali na 2:1, le nekaj minut pozneje pa so gostje dali še tretji gol. Nato je Pajancič napravil 11-metrovko, kar je bil pravzaprav povod za visok poraz. Globašani namreč niso bili več pazljivi in gostje so dajali gol za golom. Vrhu tega je bil še popolnoma po nepotrebem izključen G. Sadjak.

Tudi proti Frantschachu grozi Globašanom poraz — Zopet čaka na Globašane hud nasprotnik. Frantschach je namreč na domačih tleh izredno razpoložen nasprotnik, kar dela trenerju Djuriću precejšnje preglavice.

GALICIJA — DOBRLA VAS 1:1 (1:1)
 Tokrat zelo razburljiva tekma v Galiciji: sodnik Steinacher je izključil kar tri igralce — dva domača in tudi branilca Dobrle vasi — Roberta Sturma (slika).

Podliga vzhod:

1. Žrelec	9	5	3	1	17:6	13
2. Vetrinj	9	5	3	1	14:9	13
3. Velikovec	9	5	2	2	13:7	12
4. Železna K.	9	4	3	2	17:9	11
5. Borovlje	9	4	2	3	13:10	10
6. Bilčovs	9	3	4	2	8:9	10
7. Kotmara v.	9	4	1	4	17:14	9
8. Mostič	9	3	3	3	15:13	9
9. Št. Andraž	9	2	4	3	11:11	8
10. Št. Lenart	9	3	2	4	9:16	8
11. ASV	9	1	5	3	15:22	7
12. Žitara vas	9	2	2	5	10:15	6
13. Oberglan	9	1	3	5	8:16	5
14. Liebenfels	9	1	3	5	8:18	5

Naslednje kolo:

Borovlje — Bilčovs; ASV — Železna Kapla

1. razred D:

1. Šmihel v L.	9	5	3	1	24:7	13
2. Metlova	9	5	3	1	21:8	13
3. Dobrla vas	9	4	4	1	24:13	12
4. Ruda	9	5	2	2	17:7	12
5. Šmarjeta	9	3	5	1	11:10	11
6. Šmihel/Pl.	9	3	4	2	17:14	10
7. Frantschach	9	3	3	3	15:15	9
8. Šteben/L.	8	2	5	1	8:9	9
9. Št. Pavel	9	2	5	2	12:15	9
10. Globasnica	9	3	2	4	12:17	8
11. Grebinj	8	1	4	3	7:15	6
12. Reichenfels	9	1	3	5	11:21	5
13. Galicija	9	0	4	5	4:14	4
14. Labot	9	0	3	6	9:27	3

Naslednje kolo:

Dobrla vas — Šteben; Šmihel — Galicija; Frantschach — Globasnica

2. razred E:

1. Kriva Vrba	9	7	2	0	25:8	16
2. Sele	9	6	2	1	20:12	14
3. Pošta	9	6	1	2	30:9	13
4. Žihpolje	9	6	1	2	17:9	13
5. Poreče	9	4	3	2	17:9	11
6. Borovlje	9	4	3	2	15:8	11
7. HSV	9	4	2	3	19:12	10
8. Wöllnitz	9	3	4	2	15:8	10
9. Techelsberg	9	4	1	4	11:15	9
10. Donau	9	3	2	4	18:22	8
11. Bistrica/R.	9	2	1	6	13:14	5
12. Ulrichsberg	9	0	4	5	11:27	4
13. Grafenstein	9	0	2	7	7:26	2
14. Welzenegg	9	0	0	9	6:45	0

Naslednje kolo: Sele — Bistrica v Rožu

Teja Skarza najlepša Slovenka

Gala Kristalna dvorana elitnega letovišča v Rogaški Slatini je bila prejšnji petek nabita do zadnjega kotička. Dame in gospodje, otroci in gospice, vsi v zapovedanih, svečanih večernih toaletah, so nestrpnost pričakovali, kdaj bo strokovna žirija pod vodstvom akademskega slikarja Toma Vrana razglasila najlepšo Slovenko letošnjega leta.

spremljevalka je temnolasa devetnajstletna lepota iz Ljubljane, IRENA JAMA. Naslov prve spremljevalke je pripadel študentki MARUŠI REBERNIK iz Rakeka. Kakorkoli pogledamo, Teja Skarza, ideal ameriške lepote je le Ljubljančanka. In že pesnik Prešeren je zapel: Od nekdanje lepe so Ljubljanke slovele . . .

T. B.

Govorimo o že tradicionalni prireditvi tednika Kaj, ki vsako leto organizira to gala predstavo. Po dolgotrajnem in nestrpnem posvetu so kocke padle: Najlepša Slovenka leta 1991 je postala osemnajstletna Ljubljančanka TEJA SKARZA, ki bo jeseni v Londonu, na svetovnem lepotnem tekmovanju zastopala barve samostojne, svobodne in

neodvisne države Slovenije, med desetimi lepoticami iz vsega sveta.

Teja Skarza je po srečnem dogodku vsa zadovoljna izjavila, da ji je najbolj ljubo prav to, da je prva miss nove, mlade slovenske države, ter da ji bo v izjemno čast zastopati svojo domovino v Veliki Britaniji.

Pa tudi ostale lepotic niso bile od muh: Druga

Iz Kristalne dvorane v Rogaški Slatini: Teja Skarza iz Ljubljane v sredini slovenska lepota kraljica gre v London, levo je prva spremljevalka Maruša Rebernik iz Rakeka, desno druga spremljevalka Irena Jama tudi iz Ljubljane.

Bralci Globaškega časopisa v Turčiji

Že drugič je Globaški časopis priredil za svoje bralce dopustniške dneve. Od 21. do 27. septembra so Globašani izkoristili priložnost, da so v

blizini Antalye spoznali turške navade in šege. Plavanje in sončenje pri 38 stopinjah je bilo za ta hladen čas, kakršnega smo deležni v Avstriji.

prav prijetno. Še prav posebno zanimivi so bili ponujeni izleti v zgodovinske kraje Turčije. Marsikdo pa je bil presenečen, da turška tradicija ne dopušča enostavnega navezovanja stikov s tamkajšnjimi dekletimi. Le malo je priložnosti, da v teh krajih človek lahko spozna in nagovori ženske.

Zato pa je bil vsakdo presenečen nad gostoljubnostjo in prijaznostjo domačinov.

Globaški časopis in vsi bralci, ki so se odzvali dopustu, pa se na tem mestu prav posebno zahvaljujejo turistični agenciji Sommeregger, ki je pripravila to izredno lepo ponudbo in se tudi potrudila, da so v Turčiji vodiči skrbeli za dobrobit gostov.

Globašani so se v Turčiji takoj sprijaznili s tamkajšnjo kulturo in našli nove prijatelje.

Sigi Opetnik — 6-kratni koroški prvak

Sigi Opetnik žanje športne uspehe, kot le redko kdo. Prejšnji teden je osvojil že šesti naslov koroškega prvaka v orientacijskem teku. 28-letni atlet, po poklicu vojak, je tokrat blizu doma v Bistrici pri Pliberku jasno premagal vse nasprotnike (8 minut prednosti), ter dokazal izredno kondicijo, povezano z obvladanjem branja zemljevida in kompasa. Ker je tekma potekala ponoči, se njegov uspeh še bolj oceni. Za 10-kilometrsko progo je potreboval 65 minut, kar je izredno kratek čas. V nedeljo tekmuje na Avstrijskem društvenem prvenstvu, kjer sodi v ožji krog favoritov.

Hermann Germ — 60-letnik

Znani pisatelj in pesnik, glavnošolski ravnatelj v poklju, Hermann Germ, je te dni praznoval svoj 60. življenjski jubilej. Seveda je bil deležen številnih čestitk, mdr. mu je prišel čestitat tudi oktet Suha, ki mu je zapel nekaj lepih domačih pesmi. Z oktetom veže slavljenca mnogo, saj je bil prej doma na Suhi.

Zdaj stanuje v Nonči vasi pri Pliberku, kjer mu na našo srečo ostane še dovolj časa, da „potuhta“ še kako smešno za Tinča in Tonča na 16. strani Našega tednika. Pa tudi drugače je Hermann Germ še zelo aktiven na pisateljskem in pesniškem področju, prav tako je še vnet pevec Podjuna, kateremu je dolga leta predsedoval. Za konec pa še eno čisto v stilu Tinča in Tonča: „Ta Hermann je čisto podoben vinu; čim starejši postaja, tem boljši je.“ Ad multos annos!

Oktet Suha je čestital Hermannu Geremu